

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM**

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
MIASTA PIOTRKOWA TRYBUNALSKIEGO
ZA ROK 2022**

Piotrków Trybunalski marzec 2023 rok

Spis treści

I.	Wstęp.....	3
II.	Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych.....	4
III.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	22
IV.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad jakością wody i warunkami higieny środowiska	30
V.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy	33
VI.	Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.....	38
VII.	Nadzór sanitarno – zapobiegawczy	47
VIII.	Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.....	49
IX.	Podsumowanie działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w liczbach w roku 2022	52

Wstęp

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej pełnią podstawową rolę w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem sanitarnym w naszym kraju i zostały powołane w celu realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, określonych w ustawie z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim reprezentuje wyspecjalizowaną instytucję, która została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami bezpieczeństwa zdrowotnego w zakresie: higieny środowiska, warunków sanitarno – higienicznych środowiska pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz respektowania wymogów higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt i pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Nadzór ten ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Wykonywanie wskazanych wyżej zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności prewencyjnej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim wykonuje kompetencyjnie przypisane mu zadania na obszarze miasta Piotrkowa Trybunalskiego oraz powiatu piotrkowskiego.

Począwszy od 2020 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku z epidemią Covid-19, zostały postawione w stan najwyższej gotowości, mierząc się, jak dotąd, jednym z największych wyzwań na przestrzeni 100-letniej historii. Początek 2022 roku także upłynął pod znakiem walki z szerzącą się epidemią, prowadzeniem działań przeciwepidemicznych, mających na celu przecięcie dróg rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 i zapobieganiem przed kolejnymi zakażeniami.

Niniejsze opracowanie sporządzono w oparciu o dane zebrane ze wszystkich obszarów objętych nadzorem bieżącym i zapobiegawczym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Piotrkowie Trybunalskim. W ocenie stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej miasta Piotrkowa Trybunalskiego przedstawiono efekty monitoringu sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, w tym zatruc pokarmowych, prowadzonego w ramach zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, ocenę stanu sanitarnego obiektów udzielających świadczenia zdrowotne a także ocenę w zakresie bezpieczeństwa żywności, jakości wody przeznaczonej do spożycia, jakości wody w pływalniach i kąpieliskach, stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, warunków sanitarno – higienicznych środowiska pracy, stanu sanitarnego placówek nauczania i wychowania, zadań realizowanych w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań w zakresie egzekwowania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz działań oświatowo – zdrowotnych realizowanych na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Przedstawiona ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej miasta Piotrkowa Trybunalskiego z pewnością przyczyni się do lepszego poznania działań, jakie Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców.

Sytuacja epidemiologiczna zakażeń i chorób zakaźnych

Analizy sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych dla miasta Piotrkowa Trybunalskiego dokonano w oparciu o przesłane do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim formularze:

- ZLK-1 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej”,
- ZLK-2 „Zgłoszenie rozpoznania gruźlicy”,
- ZLK-3 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zachorowania na chorobę przenoszoną drogą płciową”,
- ZLK-4 „Zgłoszenie podejrzenia lub rozpoznania zakażenia HIV/zachorowania na AIDS/zgonu osoby zakażonej HIV/chorej na AIDS”,
- MZ-55 „Meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”

oraz zgłoszeń dodatknych wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych (w przypadku zakażeń wirusem SARS-CoV-2 zgłoszonych za pomocą systemu elektronicznego SEPIS). Zgłoszeń dokonują podmioty lecznicze zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.).

Przy obliczaniu współczynnika zapadalności wykorzystano dane demograficzne (wg. GUS) tj. liczbę mieszkańców miasta Piotrków Trybunalski w analizowanych latach. Współczynnik zapadalności obliczono na 100 tys. mieszkańców.

Rok	Liczba ludności dla miasta Piotrków Trybunalski
2020	72785
2021	71655
2022	67734

Wybrane choroby zakaźne w mieście Piotrkowie Trybunalskim w latach 2020 – 2022

Jednostka chorobowa	2020 Zachorowania	2020 Hospitalizacje	2020 Współczynnik zapadalności	2021 Zachorowania	2021 Hospitalizacje	2021 Współczynnik zapadalności	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności
Salmonelloza - zatrucie pokarmowe	17	4	23,36	7	5	9,77	10	7	14,76
Bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	18	18	24,73	52	27	72,57	38	31	56,10
Wirusowe zakażenia wywołane przez rotawirusy	6	6	8,24	7	5	9,77	56 ↑	43	82,68
Wirusowe zakażenia wywołane przez norowirusy	1	1	1,37	2	2	2,79	0	0	0,00

Jednostka chorobowa	2020 Zachorowania	2020 Hospitalizacje	2020 Współczynnik zapadalności	2021 Zachorowania	2021 Hospitalizacje	2021 Współczynnik zapadalności	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	6	0	8,24	4	1	5,58	4	4	5,91
Tęžec	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
Krztusiec	7	3	9,62	1	0	1,40	2	0	2,95
Płonica (szkarlatyna)	3	0	4,12	2	0	2,79	1 ↓	0	1,48
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna – Róża	3	0	4,12	0	0	0,00	0	0	0,00
Styczność i narażenie na wściekliznę *osoby wymagające szczepień	7	0	9,62	10	1	13,96	20 ↑	0	29,53
Ospa wietrzna	88	1	120,90	60	0	83,73	86	1	126,97
Odra	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
Różyczka	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	1	1	1,37	0	0	0,00	0	0	0,00
Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe i BNO	6	0	8,24	3	0	4,19	6	0	8,86
Wirusowe zapalenie wątroby typu C - przewlekłe i BNO	5	0	6,87	3	0	4,19	6 ↑	0	8,86
AIDS	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
HIV	3	2	4,12	1	0	1,40	7 ↑	0	10,33
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	1,48

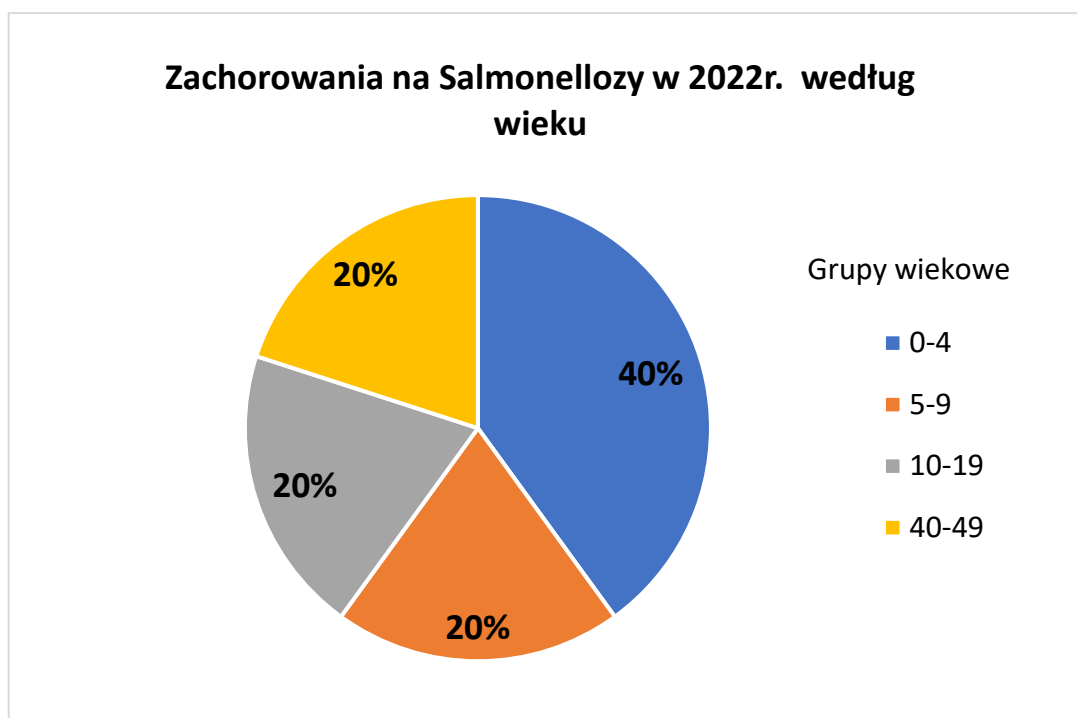
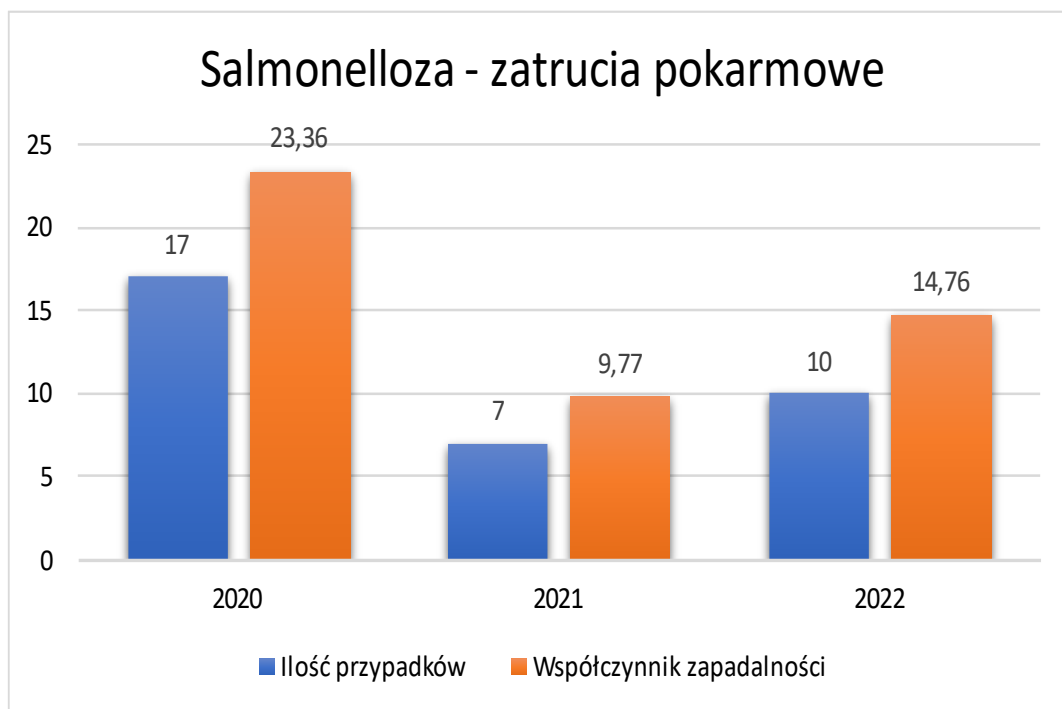
Jednostka chorobowa	2020 Zachorowania	2020 Hospitalizacje	2020 Współczynnik zapadalności	2021 Zachorowania	2021 Hospitalizacje	2021 Współczynnik zapadalności	2022 Zachorowania	2022 Hospitalizacje	2022 Współczynnik zapadalności
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna-posocznica	1	1	1,37	0	0	0,00	1	1	1,48
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	1	1,37	1	1	1,40	0	0	0,00
Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm - grzyby	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
Gruźlica	26	26	35,72	10	10	13,96	19	19	28,05
Kiła (wczesna i późna łącznie)	1	0	1,37	1	0	1,40	3 ↑	0	4,43
Rzeżączka	0	0	0,00	1	0	1,40	1	0	1,48
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie	1	0	1,37	0	0	0,00	2 ↑	0	2,95
Zakażenia SARS CoV-2 (Covid-19)	2399	191	3296,01	4360	383	6084,71	2944	213	4346,41
Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę wg MZ 55	14709	3	20208,83	3268	1	4560,74	5977	6	8824,22

Bakteryjne, wirusowe zatrucia i zakażenia pokarmowe

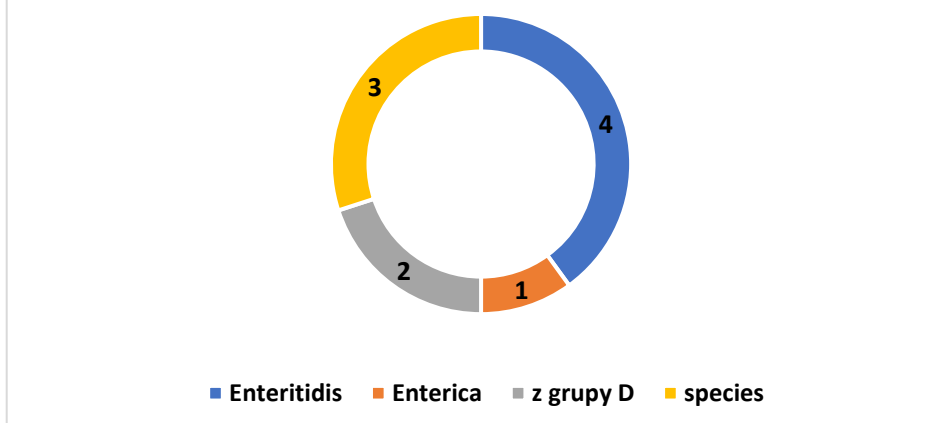
➤ Salmonellozy

Salmonelloza to choroba zakaźna wywołana przez Gram (-) pałeczki *Salmonella*. Zakażenie może przybierać różne postacie kliniczne zależne od dawki zakażającej, wieku oraz stanu ogólnej odporności człowieka. U osób dorosłych zakażonych małą dawką bakterii może przebiegać bezobjawowo, większa dawka najczęściej powoduje dolegliwości żołądkowo-jelitowe tj. nudności, wymioty, biegunka, bóle brzucha, odwodnienie oraz gorączkę. Zakażenie o znacznie cięższym przebiegu może wystąpić u niemowląt, małych dzieci, osób w podeszłym wieku lub z obniżoną odpornością, wówczas bakterie *Salmonella* przedostają się do krwi i docierają do narządów wewnętrznych powodując różne zmiany chorobowe np. ropnie, zapalenie dróg żółciowych, płuc, stawów oraz posocznicy. Zakażenie szerzy się głównie przez skażoną żywność, sprzęty kuchenne, wydaliny zakażonych zwierząt (myszy, szczury).

Ilość zarejestrowanych przypadków zatruc pokarmowych – Salmonelloz wraz ze współczynnikiem zapadalności w mieście Piotrkowie Trybunalskim w latach 2020 – 2022

Salmonellozy według czynników etiologicznych (ilość przypadków w 2022r.)

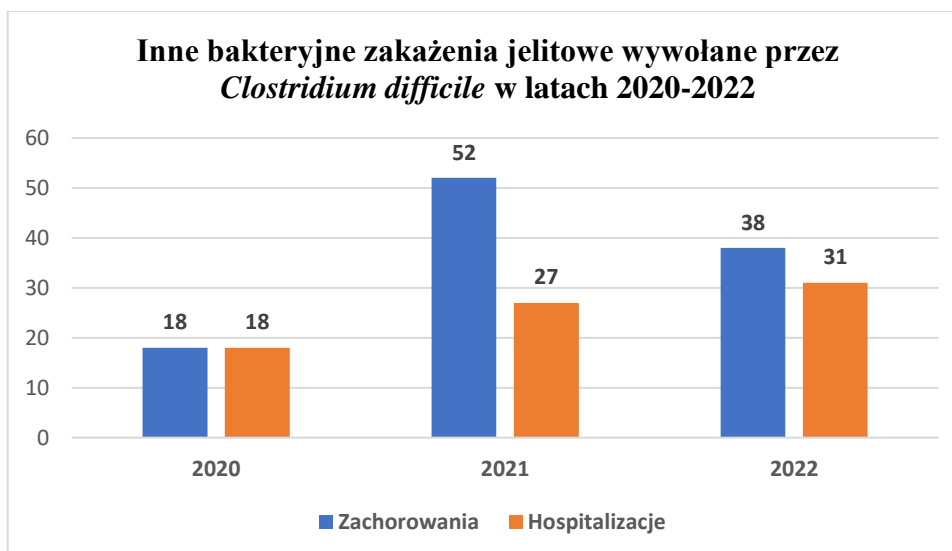

W 2022 roku zarejestrowano 10 przypadków zachorowań na Salmonellozę, objęto nadzorem sanitarno-epidemiologicznym 22 osoby zamieszkujące wspólnie z zakażonym, z tego 21 osób wykonało badania w kierunku obecności pałeczek Salmonella spp. (wszystkie wyniki negatywne). Nie odnotowano ognisk związanych z zatruciem pokarmowym.

➤ Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*

Clostridium difficile (obecne nazewnictwo *Clostridioides difficile*) to beztlenowa Gram (+) bakteria, wytwarzająca spory, które umożliwiają jej długotrwałe przetrwanie w środowisku zewnętrznym. Wywołuje zapalenie (uszkodzenie) jelita grubego. Zakażenie *C. difficile* objawia się biegunką o różnym nasileniu. Szerzy się drogą pokarmową i dotyczy przede wszystkim osób w starszym wieku, przebywających w szpitalach i domach opieki. Do czynników ryzyka zakażenia *C. difficile* należą: długotrwała antybiotykoterapia, dłuższy pobyt w szpitalu, immunosupresja, podeszły wiek oraz choroby przewlekłe.

Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile* w latach 2020-2022

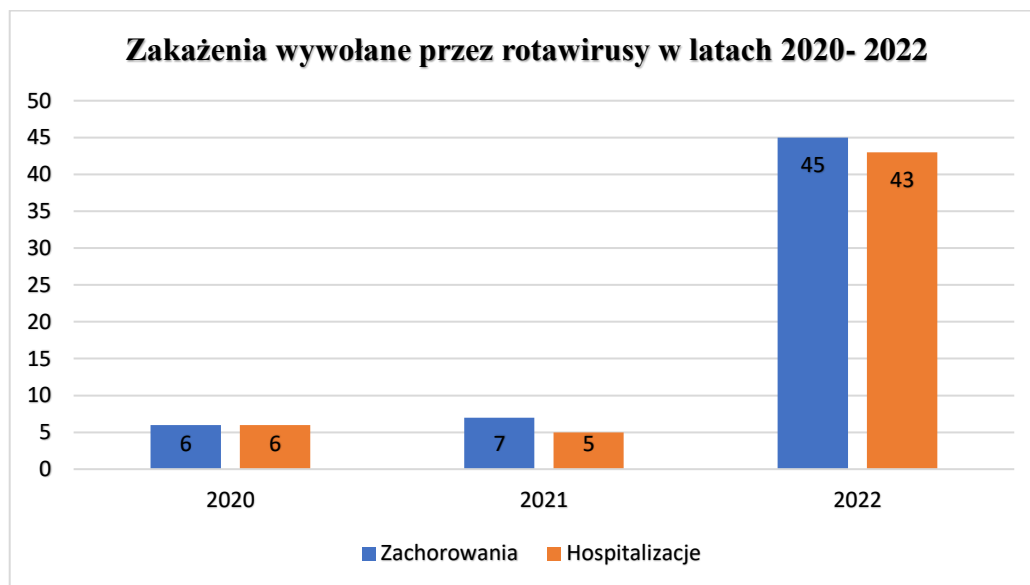

➤ **Wirusowe zakażenia wywołane przez rotawirusy**

Rotawirusy to grupa wirusów należących do rodziny reowirusów. Najczęściej na infekcje rotawirusowe cierpią niemowlęta i małe dzieci i to u nich ich przebieg jest najcięższy. Rotawirus u dorosłych - również jest możliwy, na zakażenie podatne są przede wszystkim osoby starsze. Wirus ten jest wyjątkowo zaraźliwy i potrafi długo żyć poza organizmem. Najpopularniejsza droga zakażenia to droga kropelkowa. Choroba zaczyna się niezbyt wysoką gorączką, potem pojawiają się wymioty, nawet kilkanaście do kilkudziesięciu razy w ciągu doby, następnie występuje biegunka. Objawy te mogą prowadzić do odwodnienia i hospitalizacji.

Od 2021 roku szczepienia przeciw rotawirusom są bezpłatne (szczepienie obowiązkowe ujęte w Programie Szczepień Ochronnych)

W 2022 roku odnotowano znaczący wzrost zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy w porównaniu do lat poprzednich.

➤ **Wirusowe zakażenia wywołane przez norowirusy**

Norowirusy to grupa wirusów ssRNA z rodziny kaliciwirusów (*Caliciviridae*). Norowirusy mogą być przyczyną wirusowego zakażenia przewodu pokarmowego. Do zakażenia ochodzi drogą pokarmową przez zanieczyszczone ręce i pokarm. Objawy pojawiają się już od 12 do 72 godzin po ekspozycji na norowirus. Objawy zwykle pojawiają się nagle i należą do nich m.in. wymioty, wodnista biegunka, nudności i ból brzucha. Inne objawy to gorączka, ból głowy, bóle mięśniowe oraz złe samopoczucie. Towarzyszące zakażeniu objawy mogą doprowadzić do odwodnienia organizmu i hospitalizacji, szczególnie u małych dzieci, osób starszych i osób z chorobami przewlekłymi.

W 2022 roku nie odnotowano zachorowań na zakażenia wywołane przez norowirusy.

W 2021 roku liczba przypadków zakażeń wywołanych przez norowirusy wynosiła 2, w tym 2 hospitalizacje.

W 2020 roku liczba przypadków zakażeń wywołanych przez norowirusy wynosiła 1, w tym 1 hospitalizacja.

➤ **Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu**

Biegunka infekcyjna jest chorobą spowodowaną przez czynnik zakaźny. Głównym jej objawem jest zwiększenie częstotliwości wypróżnień w ciągu dnia. W 90% przypadków

biegunka infekcyjna po pewnym czasie osiąga maksymalne nasilenie, a później samoistnie, stopniowo ustępuje. Przyczyną biegunki infekcyjnej są zakażenia wirusowe, bakteryjne, rzadziej - pierwotniaki lub grzyby chorobotwórcze. Źródłem zakażenia jest skażona przez drobnoustroje żywność i woda.

W 2022 roku zarejestrowano 4 przypadki zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym wszystkie 4 przypadki były hospitalizowane.

W 2021 roku zarejestrowano także 4 przypadki zachorowań, lecz tylko 1 z nich podlegał hospitalizacji.

W 2020 roku zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na w/w chorobę, lecz żaden z nich nie wymagał hospitalizacji.

Można wnioskować, iż zakażenia z roku na rok przebiegały ciężiej.

Wścieklizna i pokąsania przez zwierzęta

Wścieklizna jest śmiertelną chorobą odzwierzęcą, której przyczyną jest zakażenie wirusem wścieklizny. Jest to wirus neurotropowy rodzaju *Lyssavirus*, szerzący się i namnażający w układzie nerwowym. Wścieklizna objawia się ostrym zapaleniem mózgu i rdzenia, które niemal zawsze prowadzi do śpiączki i śmierci w ciągu 10 dni od wystąpienia pierwszych objawów. Głównym rezerwuarem wirusa są zwierzęta dzikie: wilki, lisy, wiewiórki, nietoperze, sarny, gryznie oraz zwierzęta domowe głównie psy i koty, zwierzęta gospodarskie np. krowy, konie. Do zakażenia dochodzi przez przeniesienie wirusa znajdującego się w ślinie chorego zwierzęcia poprzez ugryzienie albo oślinienie uszkodzonej skóry lub błon śluzowych.

W przypadku wścieklizny zapobieganie zachorowaniom wymaga współdziałania podmiotów leczniczych, inspekcji sanitarnej i weterynaryjnej. Dzięki masowym szczepieniom zwierząt, a także szybkiemu wdrożeniu szczepień przeciw wściekliznie u osób pokąsanych przez nieznane zwierzęta, wścieklizna w Polsce jest chorobą bardzo rzadką.

W 2022 roku przeprowadzono 74 wywiady epidemiologiczne w związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta. Wszystkim pokąsanym osobom zalecono konsultacje w Poradni Chorób Zakaźnych, gdzie lekarz podejmował decyzje o szczepieniach przeciw wściekliznie.

Sprawcami pokąsań były:

- psy znane (36 przypadków),
- psy nieznane (22 przypadki),
- koty znane (7 przypadków),
- koty nieznane (7 przypadków),
- zwierzęta dzikie – nietoperze (2 przypadki).

Przypadki pokąsań, w których znany był właściciel zwierzęcia były bezzwłocznie zgłaszane do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim, co umożliwiło dokonanie badania klinicznego zwierząt w kierunku wścieklizny przez lekarzy weterynarii.

W 2022 roku szczepieniom przeciw wściekliznie poddano 20 osób.

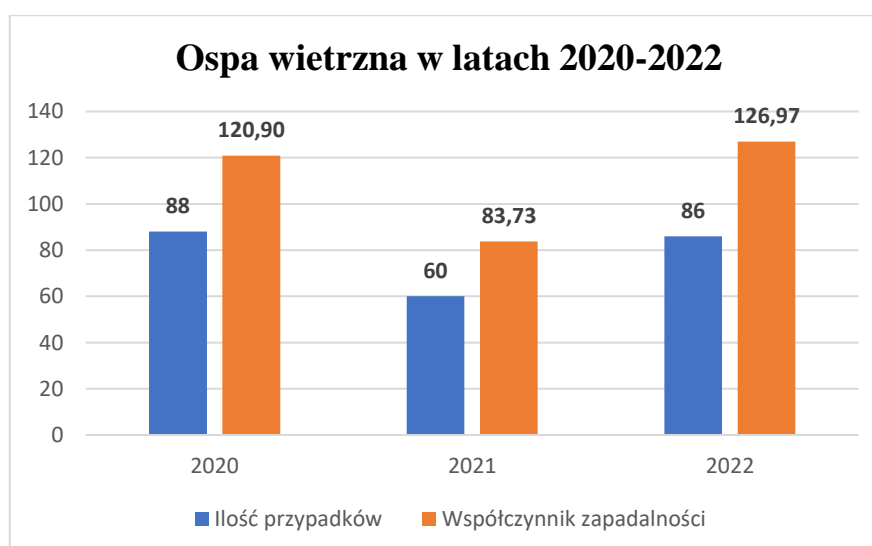
W 2021 roku zostało pokąsanych przez zwierzęta 69 osób, w tym 10 osób poddano szczepieniom przeciw wściekliznie.

W 2020 roku zostało pokąsanych przez zwierzęta 48 osób, w tym 7 osób poddano szczepieniom przeciw wściekliznie.

Ospa wietrzna

Ospa wietrzna to choroba o charakterze zakaźnym, którą wywołują wirusy ospy wietrznej oraz półpaśca (*Varicella-zoster virus – VZV*). Potocznie ospa wietrzna nazywana jest "wiatrówką". Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Wirus rozprzestrzenia się drogą kropelkową, powietrzną poprzez kontakt bezpośredni oraz pośredni przez materiał zanieczyszczony zawartością pęcherzyków chorej osoby. Ospa wietrzna przeważnie występuje u dzieci. Objawy poprzedzające wystąpienie wykwitów to podwyższona temperatura, nawet do 40 °C, bóle głowy pogorszenie samopoczucia. Charakterystycznym objawem jest polimorficzna wysypka grudkowo-pęcherzykowa. Wysypka ma szybki wysiew małych, czerwonych grudek, pojawiających się najpierw na tułowi, następnie na twarzy oraz owłosionej skórze głowy. W ciągu kilku godzin czerwone plamki przybierają postać grudek, które następnie przechodzą w wypełnione płynem surowicznym pęcherzyki, następnie mętnieją tworząc krosty. Po ok 4-7 dniach zasychają w strupy, które odpadają po 20 dniach. Okres zaraźliwości obejmuje 2-3 dni przed pojawieniem się wysypki i 6 dni po jej wystąpieniu, aż do momentu przyschnięcia zmian w strupki. Po przechorowaniu ospy wietrznej wirus przyjmuje postać latentną w zwojach czuciowych, a w warunkach obniżonej odporności organizmu może dojść do reaktywacji zakażenia pierwotnego i rozwoju półpaśca. Po kilku dniach bólu i tkliwości unerwionej skóry, następuje w tym miejscu wysyp pęcherzyków. Objawami towarzyszącymi może być powiększenie węzłów chłonnych i gorączka.

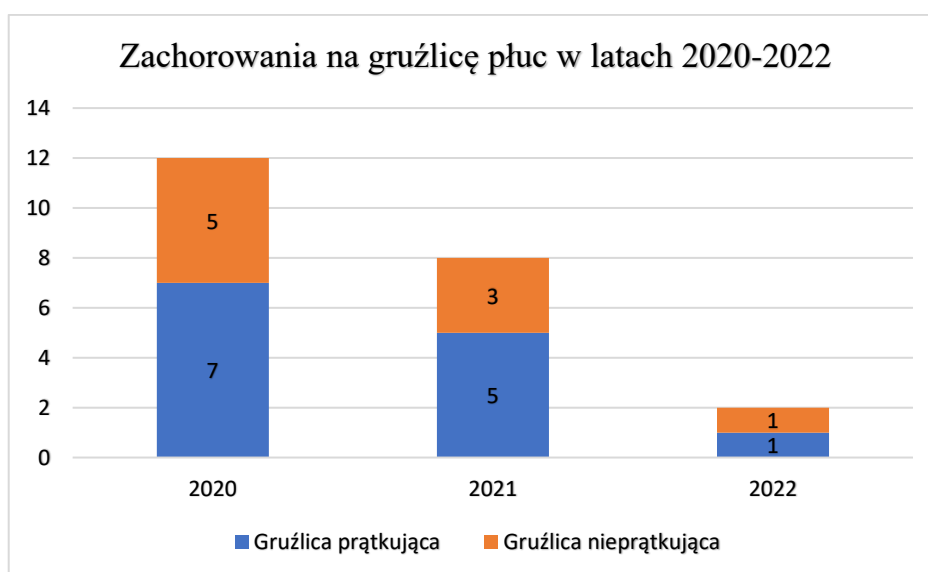

Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez prątka gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Jest chorobą wielonarządową, atakuje wszystkie narządy i tkanki ze szczególną predyspozycją do układu oddechowego. Do zakażenia dochodzi głównie drogą kropelkową przez układ oddechowy. Źródłem zakażenia jest prątkujący chory na płucną postać gruźlicy. Im kontakt z prątkującym chorym bliższy i dłuższy, tym ryzyko zachorowania jest większe. Zwiększone ryzyko wystąpienia gruźlicy dotyczy osób z osłabioną odpornością, osób po 65 roku życia oraz chorych na AIDS, narkomanów, alkoholików, bezdomnych i niedożywionych. Gruźlica nie ma charakterystycznych objawów, początek choroby może nie dawać żadnych objawów, albo też natężenie tych objawów nie wzbudza niepokoju chorego. Do objawów ogólnoustrojowych należą: stany podgorączkowe, nocna potliwość, osłabienie, brak apetytu i utrata masy ciała. Kaszel jest najczęstszym objawem miejscowym, kaszel połączony z odkrztuszaniem wydzieliny, ropy, przedłużający się, trwający ponad 3 tygodnie, krwioplucie, bóle w klatce piersiowej oraz duszności powinny już budzić podejrzenia choroby. Objawy gruźlicy pozapłucnej, mogą mieć charakter ogólnoustrojowy i miejscowy związany z atakowanym narządem. Podejrzenia gruźlicy powinno być potwierdzone stosownymi badaniami tj. badaniem bakteriologicznym, a także RTG płuc i próbą tuberkulinową.

Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji. Inspekcja sanitarna prowadzi nadzór nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia.

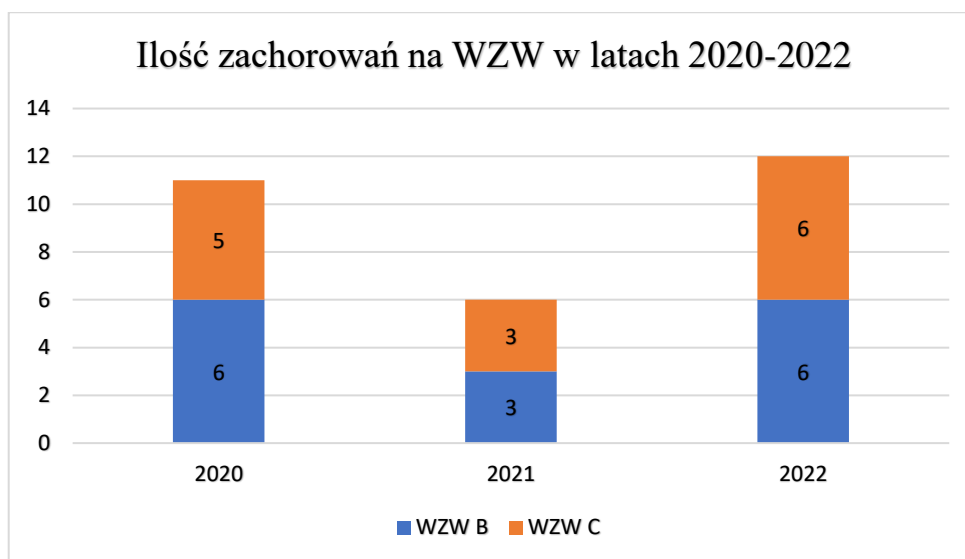
W 2022 roku zarejestrowano 2 nowe zachorowania: jeden przypadek gruźlicy prątkującej, jeden przypadek gruźlicy nieprątkującej. W obu przypadkach osoby chore zostały objęte leczeniem szpitalnym a następnie kontynuowały leczenie przeciwgruźlicze. W 2022 roku nie wykazano przypadków gruźlicy pozapłucnej.

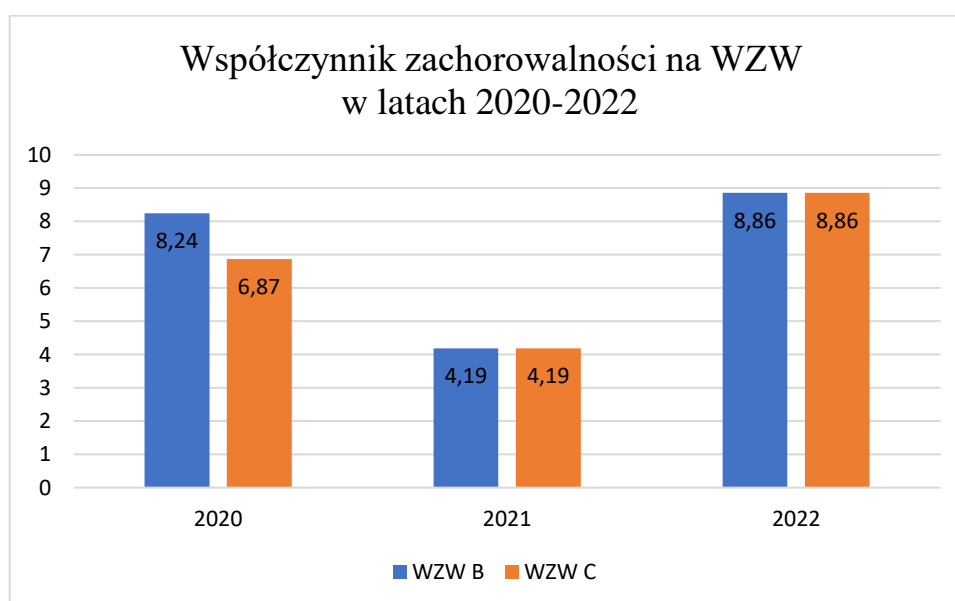
Wirusowe zapalenie wątroby (WZW)

Wirusowe zapalenia wątroby są chorobami wywołanymi przez hepatotropowe wirusy, które powodują stan zapalny wątroby. Choroby te wywołane są przez kilka wirusów m.in.: wirus HAV (*Hepatitis A Virus*), HBV, HCV, HDV, HEV. Wirusy HAV i HEV szerzą się drogą pokarmową, pozostałe wirusy – drogą naruszenia ciągłości tkanek (drogą krwi). Objawy chorobowe związane są z uszkodzeniem komórki wątrobowej, co może powodować wzrost aktywności transaminaz i różnie nasilone inne objawy włącznie z żółtaczką. Na podstawie obrazu klinicznego i przebiegu klinicznego choroby można rozpoznać

WZW lecz bez jego typu. Dokonać tego można na podstawie wyników badań laboratoryjnych (testu serologicznego).

W 2022 roku zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i BNO oraz 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe i BNO. Każdorazowo prowadzono dochodzenie epidemiologiczne w celu wykrycia źródeł zakażenia, obejmowano nadzorem epidemiologicznym i lekarskim osoby z bliskiego otoczenia chorego i dodatkowo umożliwiono zaszczepienie p/WZW B osobom z kontaktu z chorym na WZW typu B i osobom chorym na wirusowe zapalenie wątroby typu C. Ilość osób z kontaktu objęta nadzorem epidemiologicznym: w przypadku WZW B – 15 osób, w przypadku WZW C - 14 osób. W 2022 roku nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, nie zarejestrowano również zachorowań u dzieci.

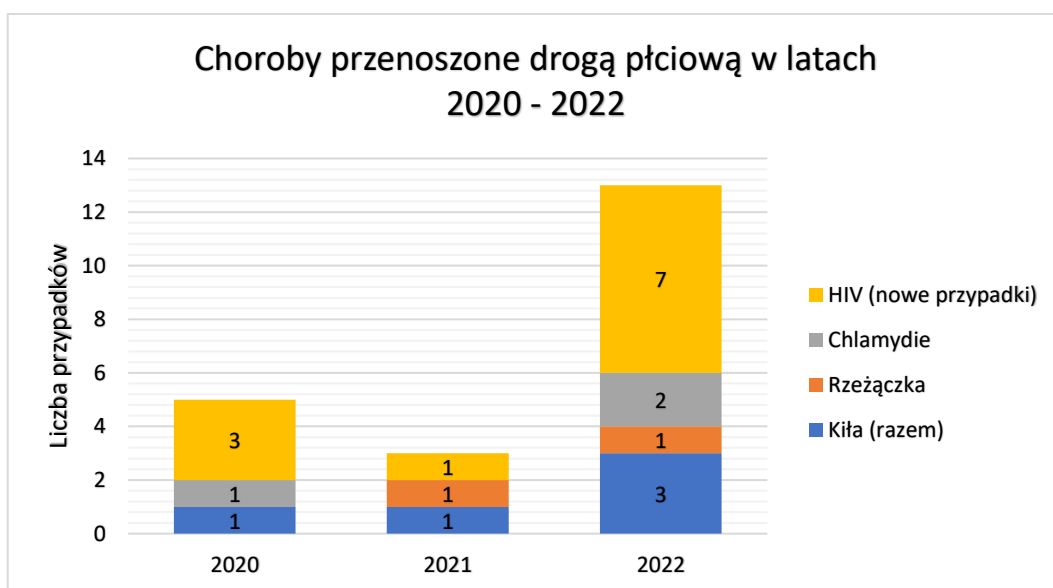

Choroby przenoszone drogą płciową

Choroby weneryczne to nazwa chorób, które są przenoszone drogą płciową. Do zarażenia dochodzi podczas kontaktów seksualnych z osobą chorą. Choroby weneryczne mogą być wywoływane zarówno przez bakterie, wirusy, ale także pasożyty. W większości przypadków są one w pełni uleczalne przy zastosowaniu prawidłowej terapii. Do najczęściej występujących w Polsce chorób wenerycznych zalicza się: chlamydie (*Chlamydia trachomatis*), kiłę (*Treponema pallidum*) oraz rzeżączkę (*Neisseria gonorrhoeae*). W dominującej ilości przypadków nie są dostrzegalne żadne objawy choroby. Jednak zaobserwować można: świąd w okolicach intymnych, występowanie bólu w podbrzuszu, wysypkę na narządach płciowych lub w okolicach odbytu, ból i pieczenie w trakcie oddawania moczu, odczuwanie bólu i dyskomfortu w trakcie stosunku. Dostrzeżenie jakiegokolwiek dolegliwości powinno być jak najszybciej skonsultowane z lekarzem - ginekologiem, dermatologiem-wenerologiem lub urologiem. Drogą kontaktów seksualnych przenosi się również ludzki wirus upośledzenia odporności HIV dla którego, drogami szerzenia jest także naruszenie ciągłości tkanek. Do przeniesienia wirusa może dojść z zakażonej matki na dziecko w czasie ciąży, porodu, karmienia piersią. Wirus HIV zakaża komórki układu immunologicznego co w konsekwencji prowadzi do zaburzeń odporności i występowania zakażeń oportunistycznych oraz nowotworów. Zakażenie wirusem HIV w naturalnym przebiegu choroby, średnio po 10-12 latach od zakażenia prowadzi do rozwinięcia się AIDS – zespołu nabytego upośledzenia odporności.

Analizując lata 2020 – 2022 to w roku 2022 zaobserwowano znaczący wzrost zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową. Zarejestrowano: 7 nowo wykrytych zakażeń HIV, 2 przypadki kiły wczesnej, 1 przypadek kiły późnej, 1 przypadek rzeżączki, 2 przypadki choroby wywołanej przez Chlamydie. Nie odnotowano natomiast przypadków zachorowań na AIDS – zespołu nabytego upośledzenia odporności.

W 2022 roku przeprowadzono 20 badań laboratoryjnych w kierunku HIV (mieszkańcy miasta Piotrkowa Trybunalskiego) – nie uzyskano żadnego wyniku pozytywnego.

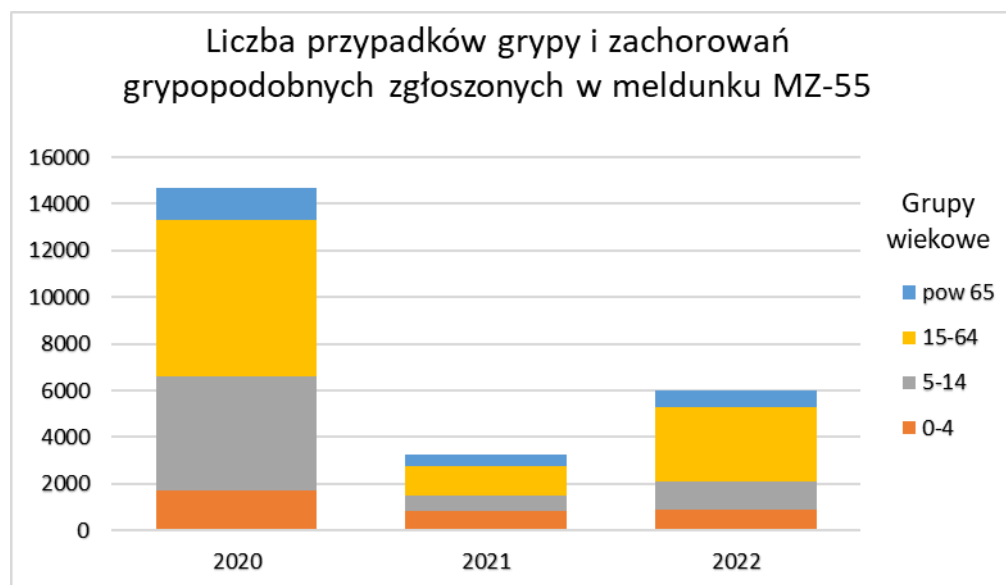
Grypa i zachorowania grypopodobne

Grypa sezonowa jest bardzo zaraźliwą chorobą zakaźną, występującą corocznie i przebiegającą pod postacią ostrej infekcji układu oddechowego. Czynnikiem etiologicznym są wirusy grypy należące do rodziny *Orthomyxoviridae*, obejmujące trzy typy: A, B, C. Do pierwszych objawów świadczących o zakażeniu można zaliczyć: zmęczenie, osłabienie oraz bóle głowy, mięśni i stawów. Następnie występuje gorączka często bardzo wysoka a w dalszej kolejności suchy kaszel, ból gardła oraz nieżyt nosa. Choroba ustępuje samoistnie po 5-7 dniach ale jej ciężki przebieg i powikłania mogą wymagać hospitalizacji, a nawet prowadzić do zgonu. Najczęstszymi powikłaniami są: zapalenie płuc, oskrzeli, zapalenie mięśnia sercowego i osierdzia, ostre zapalenie ucha środkowego, zapalenie krtani, rzadko dochodzi do zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych.

Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę zgłaszane są do inspekcji sanitarnej przez podmioty lecznicze w formie tygodniowych meldunków MZ-55.

W latach 2020 - 2022 zgłoszono zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę w poszczególnych grupach wiekowych:

Wiek osób zakażonych	2020 rok		2021 rok		2022 rok	
	Liczba przypadków	Liczba hospitalizacji	Liczba przypadków	Liczba hospitalizacji	Liczba przypadków	Liczba hospitalizacji
0-4	1724	1	844	1	871	3
5-14	4868	1	661	0	1207	2
15-64	6713	1	1258	0	3199	1
powyżej 65	1404	0	505	0	700	0
razem	14709	3	3268	1	5977	6

W II kwartale 2022 roku współdziałano w zintegrowanym systemie nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą SENTINEL. W ramach tego programu współpracowano z Instytutem Zdrowia MEDICALL w Piotrkowie Trybunalskim. Pobrano jedną próbę do badań wirusologicznych, w której nie wykryto materiału genetycznego wirusów paragrypy, adenowirusów, metapneumowirusów, bokawirusów.

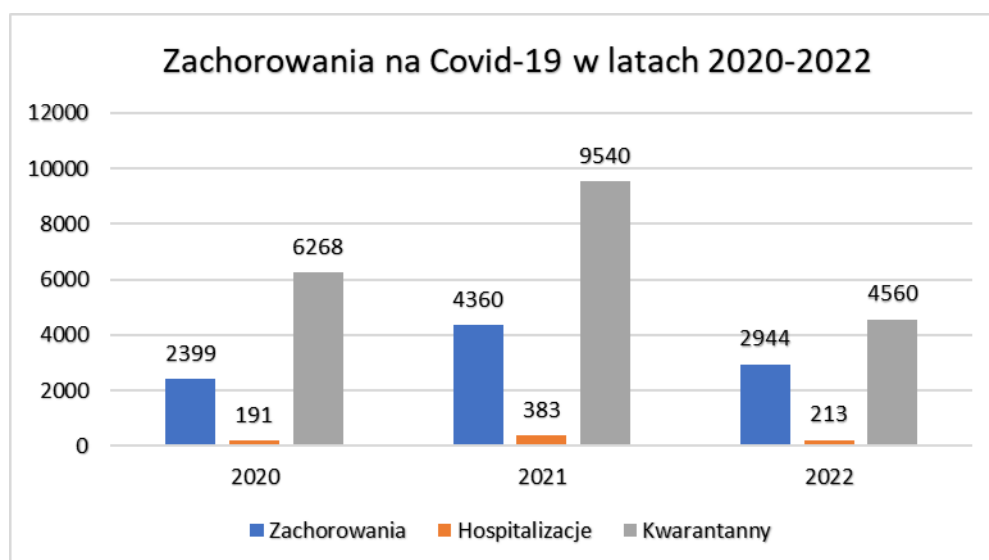
Zakażenia wirusem SARS-CoV-2 powodujące zachorowania na COVID-19

Koronawirus SARS-CoV-2 jest wirusem osłonkowym, który wykazuje zdolność do mutacji. Powstawanie nowych wariantów ma wpływ na zakaźność wirusa i przebieg zakażenia. Nastęstwem zakażenia wirusem SARS-CoV-2 jest COVID-19 – choroba zakaźna układu oddechowego. Najczęściej występujące objawy COVID-19 to gorączka, kaszel i osłabienie. Ponadto u części zakażonych obserwuje się następujące objawy: ból gardła, ból głowy, ból mięśni lub stawów, utratę węchu i smaku o nagłym początku, katar, przekrwienie spojówek, wysypkę skórą, objawy ze strony układu pokarmowego: biegunkę, ból brzucha, nudności i wymioty. W najcięższych przypadkach COVID-19 obserwuje się zapalenie płuc i zespół ostrej niewydolności oddechowej.

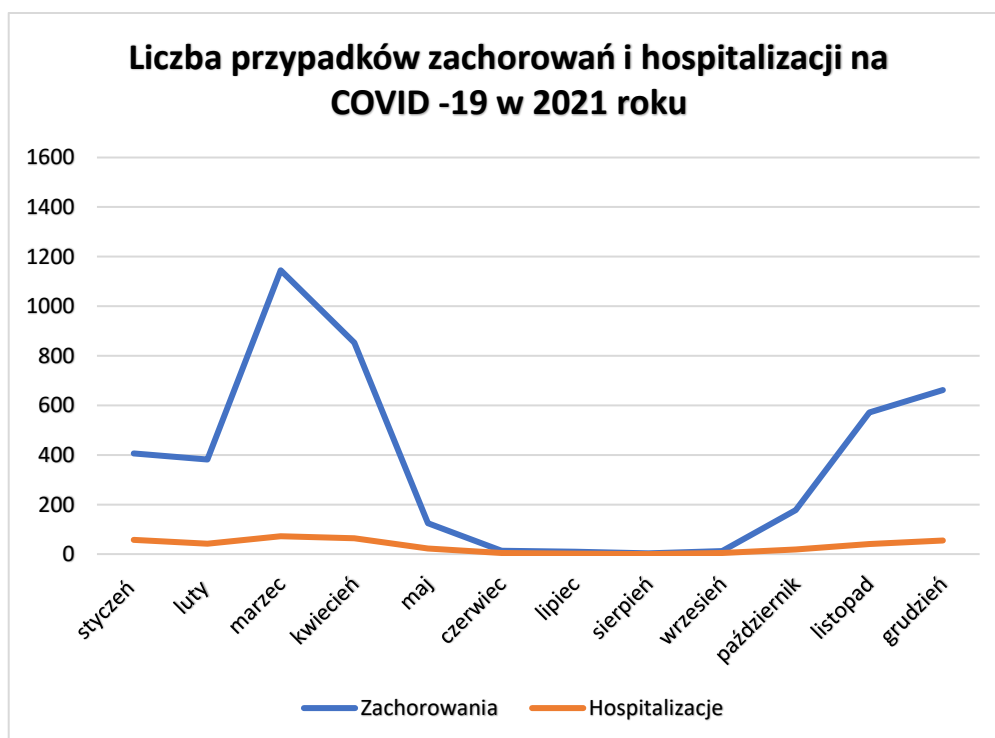
W związku z zakażeniami wywołanymi wirusem SARS-CoV-2 rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 roku ogłoszono na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii, który został odwołany 12 maja 2022 roku. W okresie trwania epidemii inspekcja sanitarna prowadziła intensywne działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby tj. przeprowadzano wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi, obejmowano osoby narażone na zakażenie obowiązkiem kwarantanny, przeprowadzano kontrole w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów obowiązujących w okresie epidemii COVID-19 (111 kontroli), opracowywano ogniska epidemiczne. Od dnia 28.03.2022 roku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej został zniesiony obowiązek izolacji i kwarantanny.

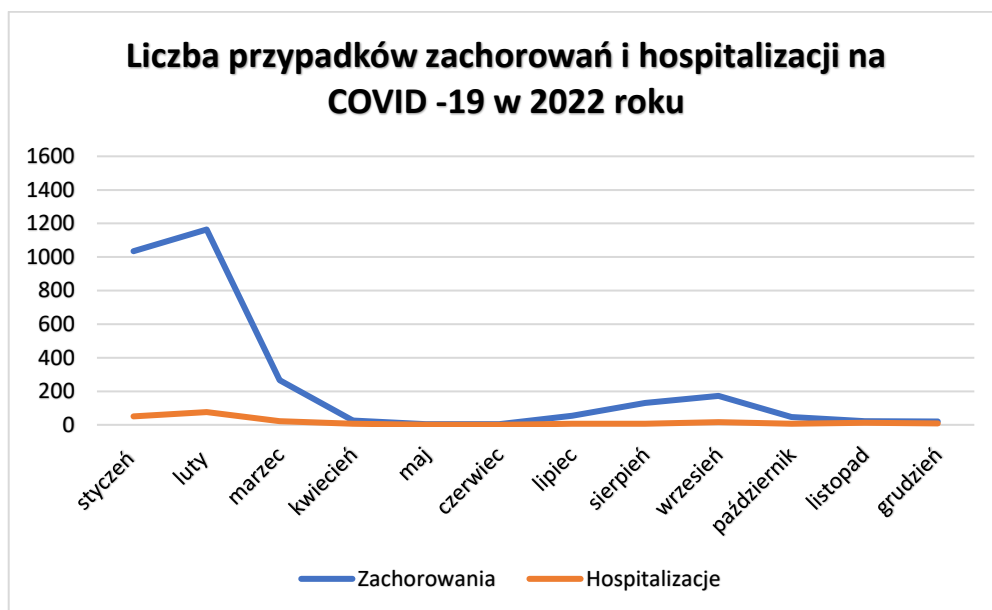
Pierwsza zakażona osoba w Piotrkowie Trybunalskim uzyskała pozytywny wynik badania w kierunku SARS-CoV-2 w dniu 20.03.2020 roku

W analizowanych latach 2020-2022 obserwowano wzrost zakażeń w miesiącach jesienno – zimowych. W 2020 roku największą liczbę zachorowań odnotowano w miesiącu listopadzie – 1424 osoby zakażone, w 2021 roku w miesiącu marcu – 1145 osoby zakażone, w 2022 roku w miesiącu lutym – 1164 osoby zakażone.

Realizacja szczepień ochronnych

Zapobiegając występowaniu chorób zakaźnych o wysokim odsetku śmiertelności lub wysokim odsetku ciężkich powikłań, podmioty lecznicze prowadzą szczepienia ochronne zgodnie z obowiązującym Krajowym Programem Szczepień Ochronnych. Preparaty szczepionkowe dystrybuowane są do punktów szczepień z magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim z zachowaniem łańcucha chłodniczego. W 2022 roku na terenie miasta Piotrków Trybunalski nadzorem objętych było 19 punktów szczepień w tym jeden na oddziale noworodków. W 2022 roku wystąpił jeden przypadek przerwania łańcucha chłodniczego ze względu na nagły brak dostawy energii elektrycznej. Przeprowadzono postępowanie zgodnie z obowiązującymi procedurami, uzyskano opinie producentów szczepionek i zgodnie z decyzją Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego podmiot leczniczy utylizował preparaty szczepionkowe.

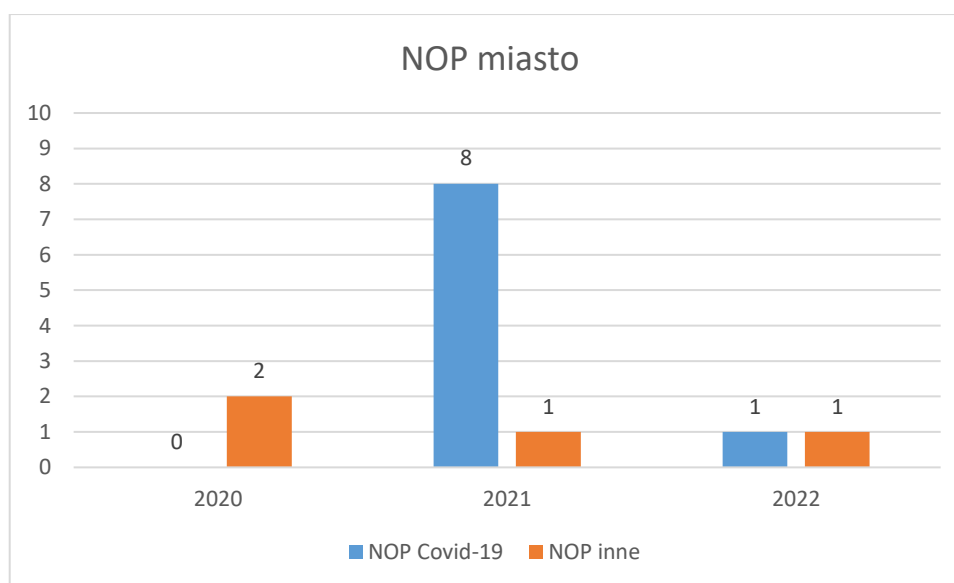
W 2022 roku i 2020 roku u mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego zgłoszono 2 przypadki Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP). W 2021 roku większość zgłoszonych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych związana była ze szczepieniem przeciw Covid-19. Najczęściej zgłaszanymi objawami był nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia szczepionki.

Niepożądane Odczyny Poszczepienne na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego w latach 2020 – 2022

Lp.	Nazwa szczepionki	Rodzaj NOP	Płeć	Wiek (r.ż.)	Rok
1.	Comirnaty (Covid -19)	łagodny	K	41	2022
2.	DTP (błonica, tężec, krztusiec)	łagodny	M	2	2022
3.	BCG (gruźlica)	łagodny	M	1	2021
4.	Moderna (Covid -19)	łagodny	M	68	2021
5.	Comirnaty (Covid -19)	poważny	K	77	2021
6.	Astra Zeneca (Covid -19)	poważny	K	54	2021
7.	Comirnaty (Covid - 19)	łagodny	K	45	2021
8.	Comirnaty (Covid -19)	łagodny	K	62	2021
9.	Comirnaty (Covid -19)	łagodny	M	37	2021

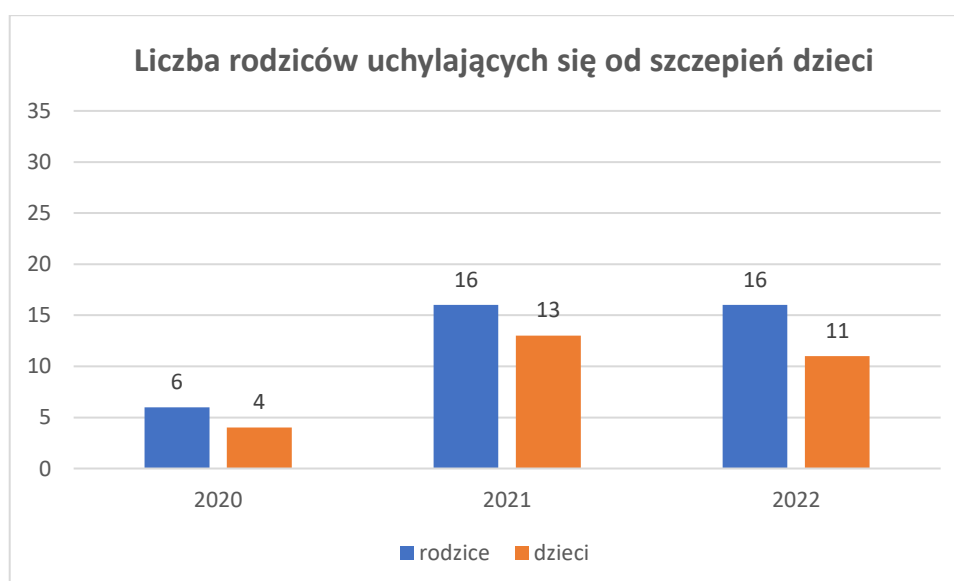
Lp.	Nazwa szczepionki	Rodzaj NOP	Płeć	Wiek (r.ż.)	Rok
10.	Comirnaty (Covid -19)	łagodny	K	57	2021
11.	Comirnaty (Covid -19)	łagodny	K	48	2021
12.	DTP (błonica, tężec, krztusiec)	łagodny	K	1	2020
13.	Synflorix (<i>Streptococcus pneumoniae</i>)	łagodny	K	1	2020

Liczba zgłoszonych Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych po szczepieniach przeciwko Covid - 19 (różne szczepionki) oraz po szczepieniach dzieci na inne choroby w latach 2020 – 2022.

Liczba zgłoszonych rodziców uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci w roku 2022 na terenie miasta wynosiła 16 (11 dzieci).

Liczba zgłoszonych rodziców uchylających się od podstawowych szczepień ochronnych u dzieci w latach 2020 – 2022 na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego

Podmioty lecznicze

W 2022 roku w mieście Piotrkowie Trybunalskim nadzorowano 223 podmioty wykonujące działalność leczniczą tj: Samodzielny Szpital Wojewódzki im. Mikołaja Kopernika przy ul. Rakowskiej 15, Powiatowe Centrum Matki i Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Roosevelta 3, Szpitale jednodniowe - 2, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy - 1, Zakłady Rehabilitacji Leczniczej i Medycyny Fizykalnej - 4, medyczne laboratorium diagnostyczne-1, przychodnie, ambulatoria, poradnie-43, prywatne gabinety lekarskie-163, punkty pobrań materiału biologicznego - 6 oraz miejsce stacjonowania zespołów ratownictwa medycznego- 1.

Ze względu na epidemię choroby zakaźnej Covid-19 kontrole sanitarne podmiotów leczniczych w miesiącu styczniu i lutym 2022 roku przeprowadzane były doraźnie. W tym okresie działania Inspekcji Sanitarnej zostały ukierunkowane na walkę z epidemią i priorytetowe traktowanie spraw z nią związanych. Od miesiąca marca 2022 roku podmioty lecznicze były kontrolowane w zakresie stanu sanitarno-technicznego, procesów dezynfekcji i sterylizacji, postępowania ze sprzętem, bielizną, odpadami medycznymi, prowadzenia kontroli wewnętrznej oraz w zakresie szczepień ochronnych.

Liczba podmiotów nadzorowanych i skontrolowanych w ww. zakresie w 2022 roku.

Kategorie podmiotów objętych nadzorem	Liczba podmiotów w ewidencji	Liczba podmiotów skontrolowanych	Liczba kontroli
Szpitale	2	2	22
Szpitale jednodniowe	2	2	2
Zakład Opiekuńczo - Lecznicy	1	1	2
Zakłady Rehabilitacji Leczniczej i Medycyny Fizykalnej	4	4	4
Medyczne Laboratorium Diagnostyczne	1	1	1
Przychodnie, ambulatoria, poradnie	43	32	64
Prywatne gabinety lekarskie	163	18	18
Punkty pobrań	6	4	4
Zespoły ratownictwa medycznego	1	1	1

W trakcie trwania kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na procesy dezynfekcji i sterylizacji. Dezynfekcja sprzętu, narzędzi medycznych, powierzchni prowadzona była prawidłowo, przy użyciu właściwie dobranych środków dezynfekcyjnych (stosowane prawidłowe spektrum działania, czas, stężenie, zastosowanie). Preparaty przechowywane były w oryginalnych opakowaniach w miejscach niedostępnych dla osób niepowołanych. Personel wykonujący dezynfekcję wykazywał właściwą znajomość zasad i sposobu jej prowadzenia. Sterylizacja w prywatnych gabinetach prowadzona jest we własnym zakresie przy użyciu autoklawów, które w większości posiadają możliwość wydruku parametrów

sterylizacji. Kontrola skuteczności procesów sterylizacji prowadzona jest wewnętrznie przez placówki za pomocą wskaźników chemicznych. Każdy pakiet przekazany do sterylizacji posiada wskaźnik chemiczny klasy 4, dodatkowo w pakietach kontrolnych stosowane są wskaźniki chemiczne klasy 5 lub 6. Proces sterylizacji raz w miesiącu kontrolowany jest przy użyciu testów biologicznych – badanie Sporal A. W Samodzielnym Szpitalu Wojewódzkim im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim sterylizacja sprzętu, narzędzi medycznych, materiałów opatrunkowych, prowadzona jest w autoklawach przy bloku operacyjnym. Narzędzia do sterylizacji pakowane są w rękawy papierowo-foliowe, torebki papierowo – foliowe, włókninę. Skuteczność procesów sterylizacji badana była wewnętrznie przy użyciu wskaźników chemicznych klasy 4 umieszczonych w pakietach z narzędziami wielokrotnego użycia, wskaźników chemicznych Bowie-Dicka stosowanych każdego dnia przed rozpoczęciem pracy oraz przy użyciu wskaźników biologicznych stosowanych codziennie. Istnieje możliwość powiązania procesu sterylizacji sprzętu z konkretnym pacjentem, który korzystał z tego sprzętu. Powiatowe Centrum Matki i Dziecka w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Roosevelta 3 zawarło umowę na 2022 roku w zakresie sterylizacji narzędzi chirurgicznych i sprzętu medycznego z firmą zewnętrzną.

Na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego są 2 podmioty lecznicze, które posiadają wysłużone komory dezynfekcyjne. W 2022 roku kontrola biologiczna komór dezynfekcyjnych była poprawna – badanie Sporal S służące do oceny skuteczności procesów dezynfekcji komorowej.

Odpady medyczne w podmiotach leczniczych są segregowane w miejscu ich powstawania. Do gromadzenia odpadów o ostrych końcówkach i krawędziach stosuje się bezpieczne pojemniki twardościenne, które są jednorazowego użycia, odporne na działanie wilgoci i przekłucie. Pozostałe odpady medyczne gromadzone są w koszach pedałowych wyłożonych workami foliowymi z wywinętym mankietem, napełniane do 2/3 objętości. Odpady przechowywane są w specjalnie do tego celu przygotowanych pomieszczeniach a następnie zabierane do utylizacji przez wyspecjalizowane firmy. Prywatne gabinety lekarskie korzystają z przenośnych urządzeń chłodniczych, w których odpady medyczne przechowywane są do czasu odbioru przez firmę utylizacyjną jednak nie dłużej niż 30 dni.

Podmioty lecznicze korzystają z bielizny jednorazowej i wielokrotnego użytku. Bielizna jednorazowa po kontakcie z pacjentem traktowana jest jako odpad medyczny. Obiekty, w których używa się bielizny wielokrotnego użytku, korzystają z usług firm pralniczych. W prywatnych gabinetach lekarskich pranie bielizny wielokrotnego użytku odbywa się we własnym zakresie.

Uchodźcy z Ukrainy

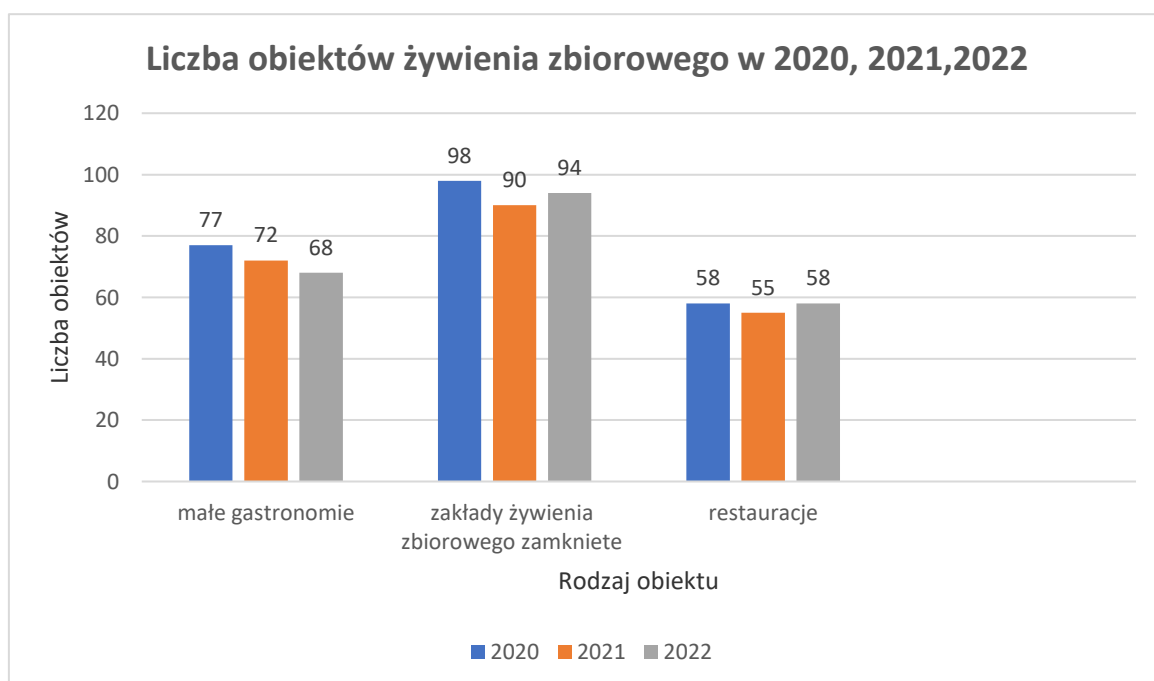
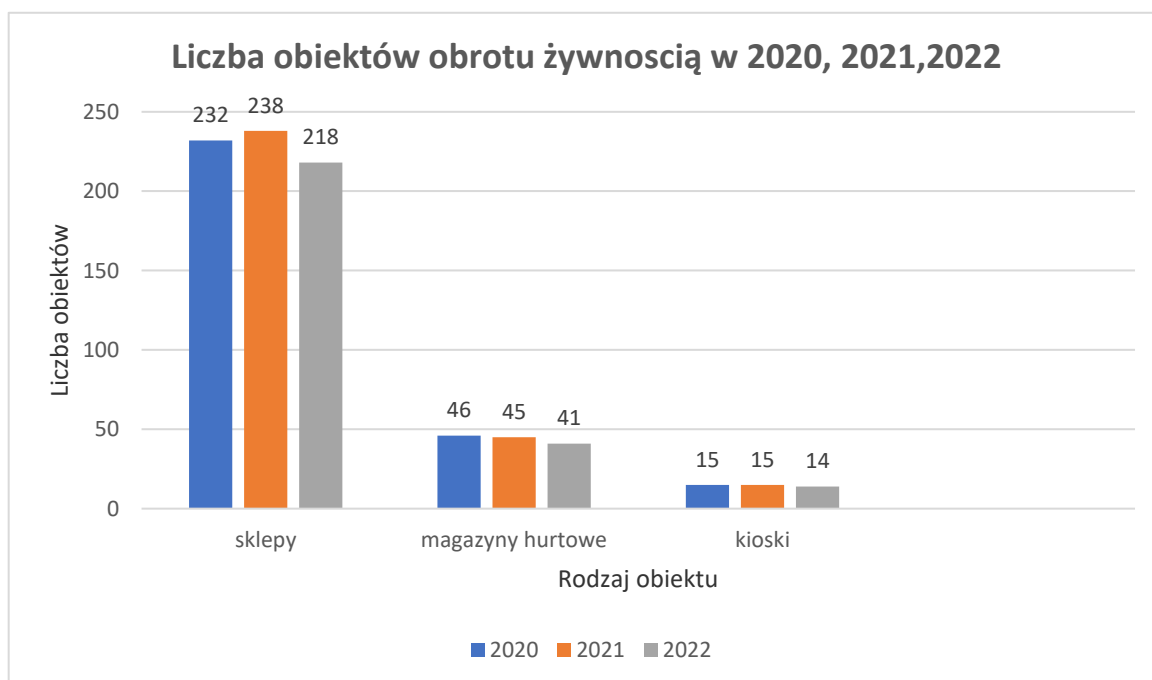
Od 24 lutego 2022 roku czyli początku inwazji Rosji na Ukrainę, na teren Rzeczypospolitej Polskiej zaczęli napływać uchodźcy z Ukrainy. W związku z zaistniałą sytuacją Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Piotrkowie Trybunalskim był w stałym kontakcie z koordynatorami zarządzania kryzysowego na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Uchodźcy z Ukrainy na terenie miasta przebywali w 4 zorganizowanych zbiorowych miejscach pobytu, w których przeprowadzono 20 kontroli w zakresie stanu sanitarnego, warunków zakwaterowania i nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Opieka medyczna dla uchodźców zapewniona była przez lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej. W ramach nadzoru epidemiologicznego prowadzony był monitoring zachorowań na choroby zakaźne wśród uchodźców. W trakcie kontroli i pogadarek w zorganizowanych miejscach pobytu przekazywano informacje dotyczące obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych i przepisów z nimi związanych oraz informacje w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych.

Podsumowanie

- Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.) kierownicy podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych podejmują działania zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Do działań tych należą m.in. monitorowanie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i czynników alarmowych, ocena ryzyka wystąpienia zakażeń oraz opracowywanie i aktualizowanie procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym. Niezbędne jest dalsze kontynuowanie nadzoru epidemiologicznego nad zachorowaniami na choroby zakaźne, szybkie ich zgłaszanie i wykrywanie oraz prowadzenie działań prewencyjnych.
- W zależności od nasilenia poszczególnych fal zachorowań na Covid-19 placówki medyczne dostosowały się do zaostrzonych wymogów sanitarnych zapobiegających rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2. Podmioty lecznicze zachowują wzmożony reżim sanitarny, pacjenci mają wyznaczone godziny przyjęć, co ogranicza kontakt między pacjentami, zwiększono zaopatrzenie w odzież ochronną i dostępność środków dezynfekcyjnych, pacjenci i personel w placówkach ochrony zdrowia i aptekach stosują maseczki jednorazowe.
- Należy kontynuować nadzór nad wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych oraz procedurami obowiązującymi w placówkach wykonujących szczepienia ochronne. Niezbędne jest dalsze prowadzenie działań promujących szczepienia ochronne obowiązkowe oraz zalecane (zwłaszcza przeciw grypie i Covid-19).

Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2022 roku w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością objętych było 776 obiektów. Struktura obiektów ulega nieznacznym wahaniom, co uwidaczniają przedstawione poniżej wykresy. Łączenie w powiecie grodzkim i ziemskim przeprowadzono 629 kontroli planowanych z 819 zaplanowanych w harmonogramie na rok 2022. Przeprowadzono 1121 kontroli pozaplanowanych związanych z interwencjami, systemem RASFF, sprawdzeniem wcześniej stwierdzonych nieprawidłowości, zatwierdzaniem zakładów. Harmonogram na rok 2022 przygotowano biorąc pod uwagę ocenę ryzyka i zrealizowano na poziomie 76,80%, co było spowodowane tym, że część z zaplanowanych do kontroli zakładów nie prowadziło działalności w 2022 roku, tzn. zawieszono prowadzenie działalności lub wykreślono zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz tym, że przedsiębiorca udaremniał kontrole (sprawa skierowana do Sądu).

W wymienionych obiektach przeprowadzono w omawianym okresie 1004 kontrole sanitarne.

Podczas prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- obiekty produkujące i wprowadzające do obrotu środki spożywcze nietrwałe mikrobiologicznie,
- przestrzeganie zasad opartych na procedurach systemu zapewnienia jakości HACCP oraz GHP/GMP w zakładach produkcji i obrotu żywnością,
- obiekty w których stwierdzano nieprawidłowości w latach ubiegłych,
- przestrzeganie zasad higieny w obrocie oraz w procesach produkcyjnych środków spożywczych,
- środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementy diety – warunki przechowywania, a szczególnie ich znakowanie,
- warunki produkcji i jakości zdrowotnej produktów kosmetycznych,
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, ze szczególnym uwzględnieniem wyrobów ceramicznych w zakresie pisemnej deklaracji zgodności oraz kontroli wymagań dotyczących dobrej praktyki produkcyjnej,
- produkcję pierwotną żywności pochodzenia roślinnego;

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2022 roku dokonano oceny ogółem 3011 partii produktów, w tym:

- 1250 partii środków spożywczych,
- 1761 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na podstawie kontroli dokumentacji, oględzin masy towarowej oraz badań organoleptycznych w magazynach, składach celnych, urzędzie celnym, w zakładzie u eksportera oceniono 1250 partii środków spożywczych z importu i wysłanych do krajów trzecich oraz 1761 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością z importu.

Nie wydawano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu partii importowanych środków spożywczych i materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2022 roku przeprowadzono ogółem 482 graniczne kontrole sanitarne:

- 290 kontroli przeprowadzono w składach celnych i urzędzie celnym,
- 109 kontroli w miejscu docelowego przeznaczenia (magazynie),
- 83 kontroli w zakładzie eksportera.

Wydano 715 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze/wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przekraczające granice, w tym:

- 392 świadectwa dot. środków spożywczych,
- 323 świadectwa dotyczących wyrobów do kontaktu z żywnością.

Sporządzono 482 protokoły kontroli przywożonych z zagranicy /wywożonych za zagranicę partii produktów.

Wystawiono 297 decyzji płatniczych dot. importu i eksportu.

Ogółem do badań laboratoryjnych w 2022 roku pobrano 291 próbek, w tym:

- 3 próbki wyrobów do kontaktu z żywnością,
- 2 próbki produktów kosmetycznych.

Ogółem zakwestionowano 3 próbki.

Próbki żywności kwestionowano ze względu na :

- nieprawidłowe znakowanie - 2 próbki,
- zanieczyszczenia biologiczne, w tym szkodniki i ich pozostałości – 1 próbka.

Przedsiębiorcy podjęli działania mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Próbek kosmetyków i materiałów d/k z żywnością nie kwestionowano.

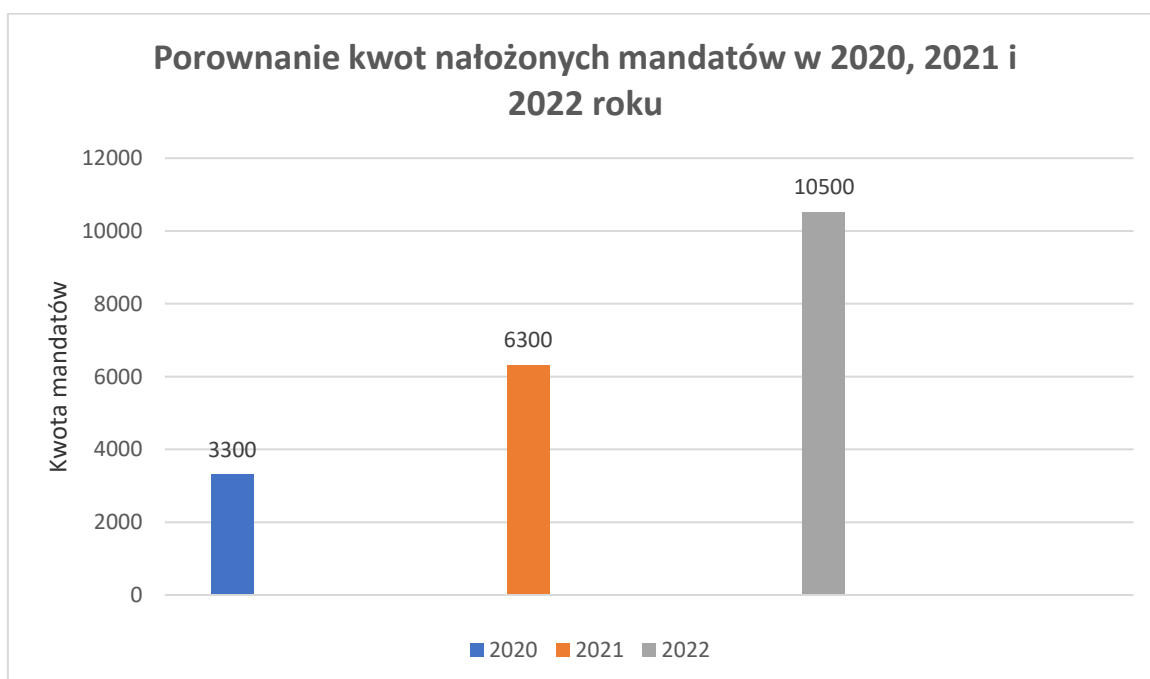
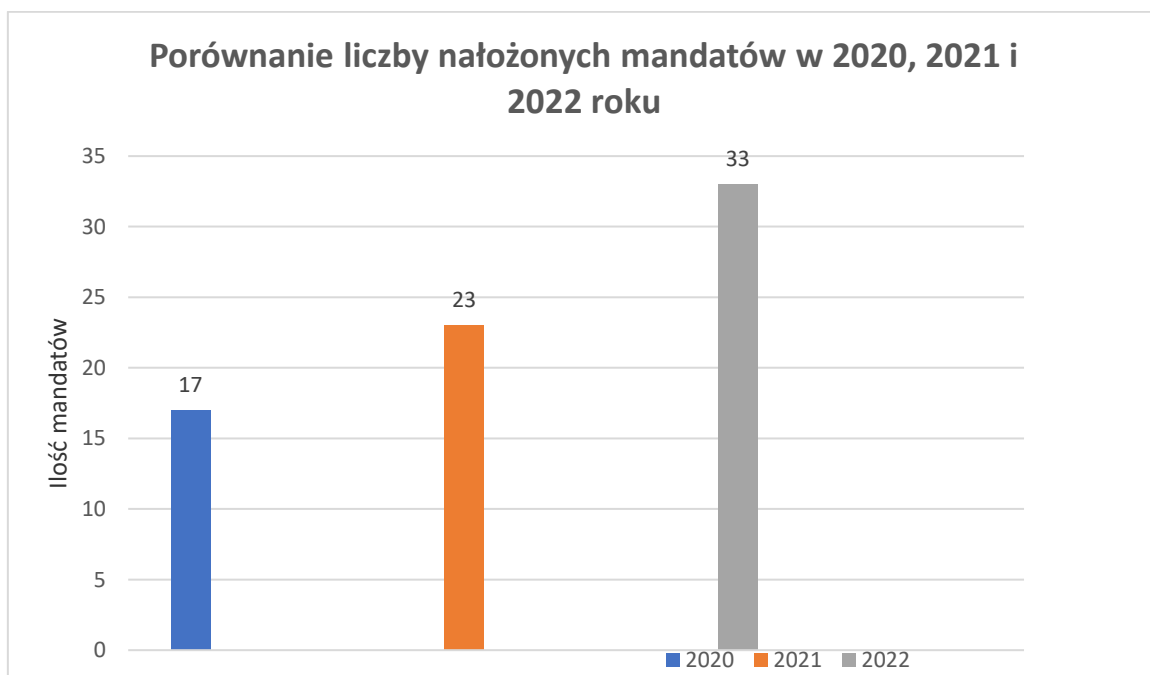
W 2022 roku za stwierdzone podczas kontroli sanitarnych uchybienia na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego nałożono 33 grzywny w drodze mandatu karnego, na kwotę w wysokości 10500,00 zł.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba nakładanych mandatów karnych uległa zwiększeniu.

Karanie mandatowe stosowano m.in. za następujące uchybienia:

- niewłaściwe cechy organoleptyczne i jakość zdrowotna produktów żywnościowych,
- obrót środkami spożywczymi po upływie terminu przydatności do spożycia,
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń brak wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- niewłaściwy sposób przechowywania odpadów,
- produkcja wyrobów cukierniczych w niewłaściwych warunkach sanitarnych,
- niewłaściwy sposób wydawania posiłków w warunkach szpitalnych.

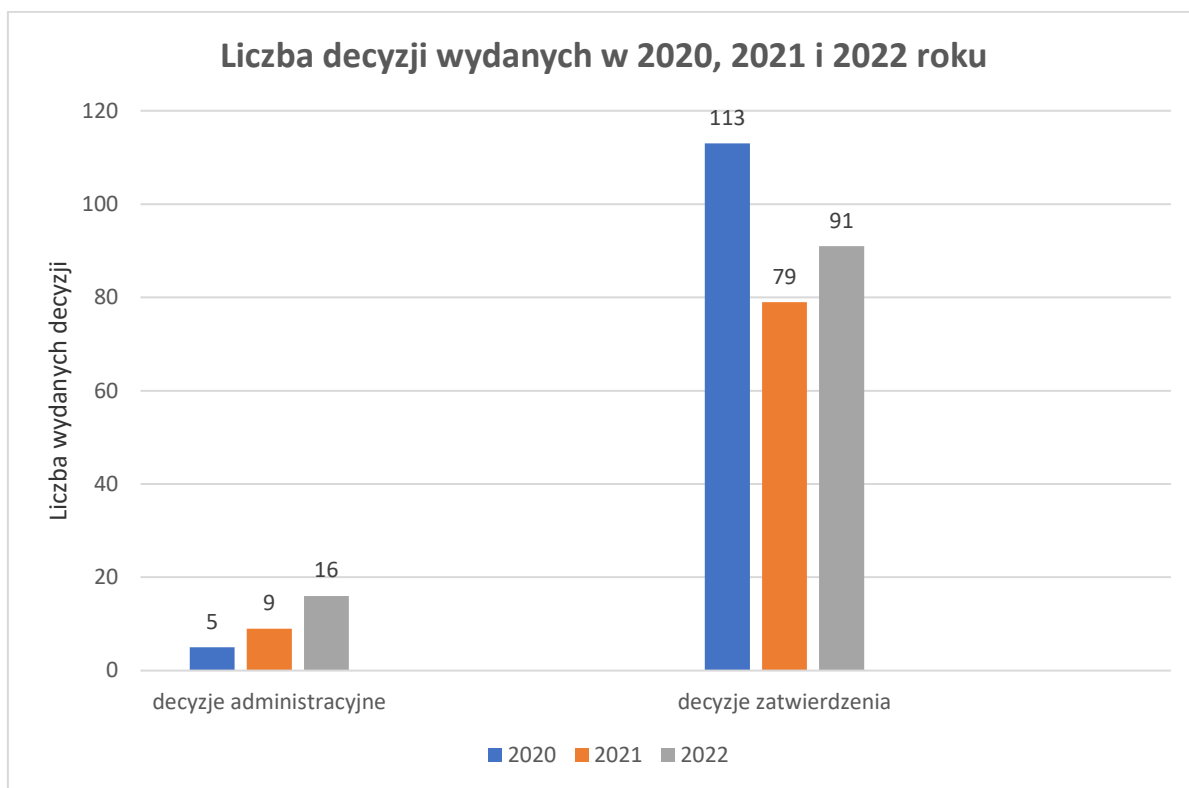
Najwięcej grzywien w drodze mandatów karnych nałożono w sklepach spożywczych oraz zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W roku 2022 wydano 17 decyzji administracyjnych, które dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i wyposażenia w 3 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego, 6 zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego, 3 sklepach spożywczych. Wydano 4 decyzje nakazujące czasowe wstrzymanie wprowadzania do obrotu suplementów diety oraz 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu suplementu diety. Do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego skierowano 6 wniosków o nałożenie kary pieniężnej w tym 2 dla zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 1 dla magazynu hurtowego, 1 dla innego zakładu obrotu żywnością, 1 dla zakładu zbożowo-młynarskiego, 1 dla zakładu obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Wnioski kierowano m. in. za prowadzenie działalności w zakresie niezgodnym z posiadanym zatwierdzeniem, braku złożenia wniosku o wpis lub/i zatwierdzenie do rejestru zakładów

podlegających urzędowej kontroli organów inspekcji sanitarnej, nieprawidłowości w oznakowaniu.

Ponadto wydano 91 decyzji zatwierdzających działalność – zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132).

W 2022 roku, nie zgłaszano zbiorowych zatruc pokarmowych na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

W 2022 r. zarejestrowano i rozpatrzono 28 interwencji, z których za zasadne stwierdzono 6 (co stanowi 21,42%).

W przypadku interwencji zasadnych podczas kontroli stwierdzano najczęściej:

- niewłaściwe cechy organoleptyczne i niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych,
- obrót środkami spożywczymi po upływie terminu przydatności do spożycia,
- niewłaściwy sposób przechowywania odpadów.

Konsumenci najczęściej składali interwencje dot. nieprawidłowości w sklepach spożywczych oraz zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Osoby składające interwencje z podaniem danych kontaktowych otrzymały pisemne, telefoniczne lub drogą e-mail odpowiedzi.

W przypadkach interwencji zasadnych zastosowano karanie mandatowe – nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 1400,00 zł.

Nie kierowano wniosków do sądu i zawiadomień do prokuratury.

Właściciele nowo otwartych obiektów są informowani o obowiązku wprowadzenia w swoim obiekcie zasad systemu HACCP, który wynika z ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2022 r. poz. 2132) oraz wprost z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 178/2002 a także Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1 z późn. zmianami). Poprawność przestrzegania powyższego jest na bieżąco monitorowana podczas każdej kontroli sanitarnej.

W roku 2022 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt – RASFF, podjęto działania w przypadku 68 zgłoszonych powiadomień, w tym 34 to powiadomienia alarmowe i 32 powiadomienia informacyjne. Ponadto odnotowano 2 powiadomienia o niezgodności dotyczące nieprawidłowego oznakowania oraz przekroczenia pozostałości pestycydu. Przeprowadzono ogółem 87 kontroli sanitarnych w ramach systemu RASFF, ponadto część czynności kontrolnych zostało dodatkowo zrealizowanych za pośrednictwem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności, w tym przez telefon.

W 2022 roku prowadzono współpracę z Państwową Inspekcją Weterynaryjną, Komendą Miejską Policji w Piotrkowie Trybunalskim, Wojewódzkim Inspektoratem Jakości Handlowej, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, Wojewódzkim Inspektoratem Farmaceutycznym.

Współpraca z Państwową Inspekcją Weterynaryjną

W 2022 roku współpraca z Inspekcją Weterynaryjną prowadzona była w oparciu o zawarte porozumienie o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej.

W ramach współpracy:

- w dniu 29.12.2021 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Środzie Wielkopolskiej powiadomienie w sprawie produktu pn. „jaja konsumpcyjne” pochodzące z gospodarstwa, w którym stwierdzono wystąpienie ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- w dniu 30.12.2021 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kępnie powiadomienie w sprawie produktu pn. „Kaczka Pekin” do produkcji którego wykorzystano surowiec pochodzący z gospodarstwa, w którym stwierdzono wystąpienie ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- w dniu 07.01.2022 roku i 30.12.2021 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim powiadomienia w sprawie produktów pn. „jaja konsumpcyjne” pochodzące z gospodarstw, w których stwierdzono wystąpienie ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- w dniu 04.01.2022 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim powiadomienie o stwierdzeniu wystąpienia Salmonella – Enteritidis w fermie kur niosek;
- w dniu 05.01.2022 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Siedlcach powiadomienie w sprawie produktu pn. „świeże mięso drobiowe” pochodzące z gospodarstwa, w którym stwierdzono wystąpienie ogniska wysoce zjadliwej grypy ptaków;
- w dniu 29.04.2022 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Tomaszowie Lubelskim informację dot. sprzedaży miodu na targowisku w Piotrkowie Trybunalskim z prośbą o pomoc w ustaleniu faktycznego producenta miodu;
- w dniu 13.05.2022 roku otrzymano od Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim informację dot. kontroli granicznej transportu kukurydzy z Ukrainy;
- zawiadomieniem z dnia 20.05.2022 roku przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim postanowienie przekazujące sprawę do załatwienia zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową dot. stwierdzenia przekroczenia NDP dla benzo(a)pirenu oraz przekroczenie NDP dla sumy benzo(a)pirenu, benzo(a)antracenu, benzo(a)fluorantenu i chryzemu w zbadanej próbce żywności pn. „Makrela P.B./Bł. Wędzona”;
- zawiadomieniem z dnia 11.10.2022 roku przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu postanowienie przekazujące sprawę do załatwienia zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową dot. nieprawidłowości w badaniach mikrobiologicznych w próbce żywności pn. „Filet z piersi kurczaka świeży kl. A”.

W roku 2022 nie stwierdzono nieprawidłowości w usuwaniu odpadów kuchennych w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego oraz w obiektach pozostających pod wspólnym nadzorem w zakładach handlu detalicznego i hurtowego. Odpady przekazywane są do firm utylizacyjnych.

W roku 2022 w ramach współpracy przekazywano do organów Inspekcji Weterynaryjnej informacje o zakażeniach wirusem SARS-CoV-2 osób, które świadczyły pracę w zakładach produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego.

Ponadto przekazywano informacje do:

- Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sieradzu o nieprawidłowościach w badaniach mikrobiologicznych próbki żywności „Filet z kurczaka świeży kl. A”,
- Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim o nieprawidłowościach w badaniach fizykochemicznych próbki żywności „Makrela P.B./Bł. Wędzona”.

Podejmowane były również działania wynikające z sytemu RASFF. Dotyczyły one ośmiu powiadomień w sprawach środków pochodzenia zwierzęcego.

W 2022 roku uzgadniano 2 razy z Inspekcją Weterynaryjną wykazy zarejestrowanych zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze pozostających pod wspólnym nadzorem oraz wykazy zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt. Pozostałe listy zakładów dotyczące m. in. pośrednictwa w sprzedaży produktów pochodzenia zwierzęcego nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną są wzajemnie przekazywane.

Inne działania:

W ramach współpracy przeprowadzono wspólnie 4 kontrole obiektów pozostających pod nadzorem PIS i WIS, stwierdzono nieprawidłowości w jednym przypadku, zastosowano karanie mandatowe.

Współpraca z Komendą Miejską Policji w Piotrkowie Trybunalskim

W związku z sytuacją epidemiologiczną przeprowadzano wspólnie z funkcjonariuszami policji kontrole w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów obowiązujących w okresie epidemii Covid-19.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Jakości Handlowej

Dnia 01.12.2022 roku przekazano do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi, Delegatura w Piotrkowie Tryb. ul. Młynarska 2, zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową sprawę dot. ważenia środków spożywczych sprzedawanych luzem na wagach, które nie są tarowane przez personel sklepu.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska

Przeprowadzono wspólnie 2 kontrole gospodarstw rolnych w ramach „Planu działania na 2022 rok dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego wynikającego z porozumienia o współdziałaniu inspekcji - PIS, PIOR i N, IJHAR-S, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej”.

W toku działań nie pobrano próbek warzyw do badań laboratoryjnych.

Współpraca z Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym

W 2022 roku za pośrednictwem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przekazano do Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego:

- decyzję nr 6/2022 z dnia 19.01.2022 roku, o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „Biotyna Plus FORTE” – tabletki, z uwagi na to, iż przedmiotowy produkt powinien posiadać formę umożliwiającą precyzyjne odmierzenie określonej zawartości substancji czynnej, aby nie dopuścić do przekroczenia zalecanej do spożycia dziennej porcji,

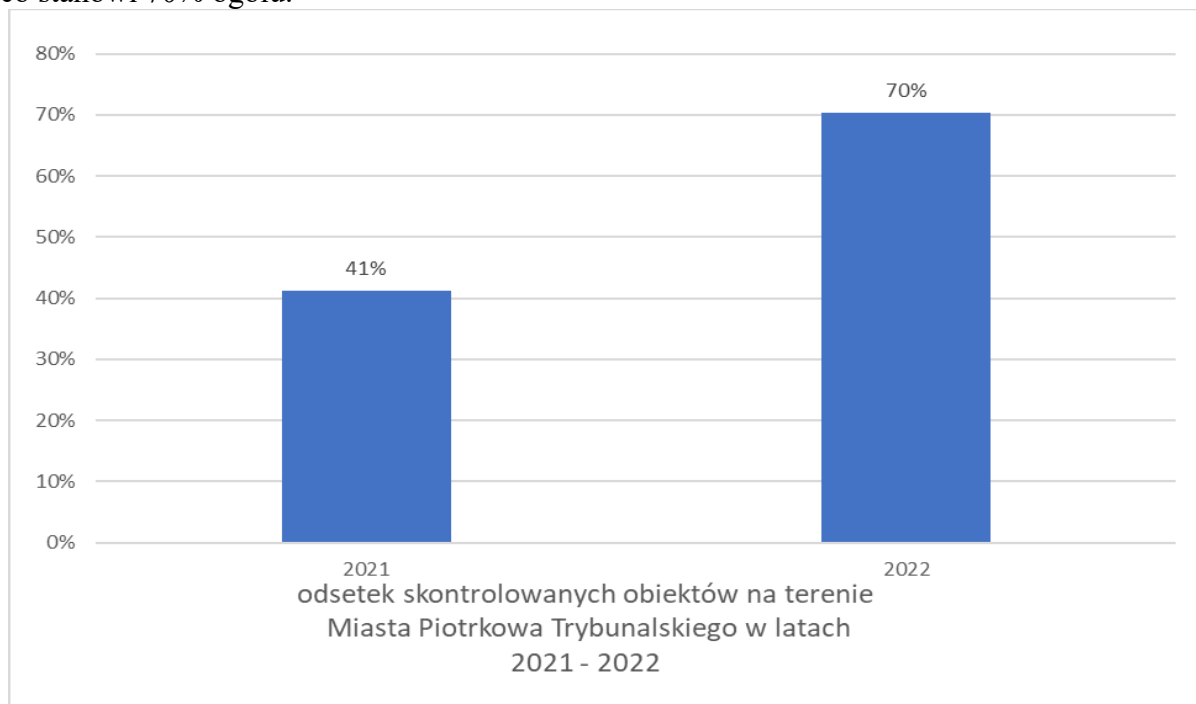
- decyzję nr 19/2022 z dnia 29.09.2022 roku, o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „StructuDose” - kapsułki, w którym zgodnie z deklaracją przedsiębiorcy zalecana dzienna porcja do spożycia przedmiotowego produktu (tj. 2 kapsułki) zawiera 1000 mg sodowego siarczanu chondroityny,
- decyzję nr 23/2022 z dnia 17.10.2022 roku, o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „Neostresin Forte” - tabletki, w którym zgodnie z deklaracją przedsiębiorcy zalecana dzienna porcja do spożycia przedmiotowego produktu zawiera 420 mg ekstraktu z korzenia Valeriana officinalis L. (Kozłek lekarski),
- decyzję nr 25/2022 z dnia 27.10.2022 roku, o czasowym wstrzymaniu wprowadzania do obrotu handlowego preparatu pn. „Biotyna Multieffect FORTE” – tabletki, w którym zgodnie z deklaracją przedsiębiorcy zalecana dzienna porcja do spożycia przedmiotowego produktu stanowi ¼ tabletki, gdzie w 1 tabletkce znajduje się 10 mg biotyny w postaci D-biotyny.

Podsumowując należy stwierdzić, że stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku 2022 utrzymał się na dobrym poziomie. Dominowały obiekty spełniające wymagania sanitarno-higieniczne.

Sytuacja w zakresie nadzoru nad jakością wody i warunkami higieny środowiska

Główne kierunki działań obejmowały prowadzenie monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakości wody w kąpielisku, pływalni, nadzór nad obiektami użyteczności publicznej oraz podejmowania działań w zakresie zgłaszanych interwencji.

W 2022 roku nadzorem objętych było 300 obiektów. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego skontrolowano 211 obiektów, co stanowi 70% ogółu.

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia

Nadzorem sanitarnym objęte są 2 wodociągi zaopatrujące w wodę do spożycia mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego oraz 4 wodociągi lokalne (wodociąg Aresztu Śledczego, wodociąg firmy „ID-Drink”, wodociąg firmy „Nowalijka”, wodociąg Samodzielnego Szpitala Wojewódzkiego ul. Rakowska 15).

We wszystkich wodociągach woda ujmowana ze studni głębinowych wymaga uzdatniania ze względu na zawartość żelaza, manganu, mętność, barwę i zapach. Uzdatnianie polega na filtracji wody przez złoża filtracyjne.

Na ujęciach wody zapewnione są chloratory w celu dozowania środka dezynfekcyjnego przy wystąpieniu zanieczyszczenia bakteriologicznego. W żadnym wodociągu nie jest prowadzone chlorowanie wody w sposób ciągły. Na ujęciu przy ul. 25 Pułku Piechoty 20 do uzdatniania wody stosuje się promieniowanie UV.

Stan sanitarno-techniczny urządzeń dobry. Wydano 36 ocen o przydatności wody do spożycia. W ocenie rocznej jakość wody w wodociągach odpowiadała wymaganiom dopuszczalnych norm.

Kąpielisko

W 2022 roku mieszkańcy korzystali z wyznaczonego kąpieliska „Słoneczko” na zbiorniku „Bugaj” w Piotrkowie Tryb. Woda badana była przed uruchomieniem oraz w trakcie sezonu w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora oraz w ramach kontroli urzędowej. Wydano 8 ocen dotyczących wody do kąpiel. O przydatności wody do kąpiel informowano społeczeństwo poprzez środki masowego przekazu, stronę internetową oraz Serwis Kąpieliskowy GIS (sk.gis.gov.pl). W 2022 roku władze samorządowe prowadziły inwestycję związaną z budową drogi dojazdowej do kąpieliska wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną. Po analizie wyników badań jakości mikrobiologicznej wody, na koniec sezonu kąpielowego sklasyfikowano jakość wody w kąpielisku jako „niedostateczną”. W nadchodzącym sezonie kąpielowym konieczne będzie wzmożenie przez organizatora nadzoru nad kąpieliskiem i jakością wody.

Pływalnie

W 2022 roku nadzorowano 2 kryte pływalnie w Piotrkowie Tryb.: przy ul. Próchnika 8/12 i ul. Belzackiej 106. Zarządca obiektu prowadził kontrole wewnętrzną jakości wody. Uwag do działalności obiektów nie było.

Obiekty użyteczności publicznej

Stałym nadzorem objęto takie obiekty jak: ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, podmioty lecznicze, noclegownia, hotele, obiekty hotelarskie, pokoje gościnne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, dworce, tereny rekreacyjne, cmentarze, apteki, stacje paliw, areszt, zakłady posiadające środki transportu publicznego i zakłady pogrzebowe.

Decyzji w sprawie stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej nie wydawano.

W dwóch szpitalach, pogotowiu opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej, areszcie śledczym, placówce opiekuńczej oraz internatach dokonano oceny instalacji wody ciepłej pod względem skolonizowania bakteriami z rodzaju Legionella sp.

W zakładzie rehabilitacji leczniczej w badaniach urzędowych stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej liczby bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej, prowadzono postępowanie administracyjne, po podjętych przez zarządcę obiektu działaniach naprawczych uzyskano pozytywne wyniki badań. Zarządca obiektu został zobowiązany do wykonania dodatkowych badań wody ciepłej w ramach kontroli wewnętrznej.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z w/w usług.

W 2022 roku nadzór sprawowano nad 166 zakładami. W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono naruszeń.

W związku z ustawą z dnia 15 września 2017 roku o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium skontrolowano wszystkie zakłady, w których są świadczone usługi w tym zakresie. Zakłady spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 roku w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium.

Hotele i obiekty hotelarskie

Nadzorem objęto 16 obiektów, w tym 7 hoteli posiadających kategoryzację. Pozostałe obiekty to: obiekty hotelarskie nie posiadające kategoryzacji i pokoje gościnne.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów dobry.

Dworzec PKP i PKS , stacją kolejową w Piotrkowie Tryb.

Dworzec kolejowy , perony oraz budynek dworca - stan sanitarno-techniczny dobry.

Teren Dworca PKS zarządzany jest przez Starostwo Powiatowe w Piotrkowie Trybunalskim, w roku 2022 prowadzono prace przy budowie Powiatowego Centrum Przesiadkowego.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

W 2022 roku sprawowano nadzór nad 3 zakładami pogrzebowymi, dwoma domami przedpogrzebowym (w tym jedno z prosektorium) i 3 cmentarzami.

Uchybień w zakresie stanu sanitarno-technicznego nie stwierdzono.

Wydano 28 postanowień w sprawie sprowadzenia zwłok / szczątków ludzkich z zagranicy.

Interwencje mieszkańców

W 2022 roku rozpatrzono 28 interwencji, które dotyczyły: przestrzegania obowiązujących przepisów związanych ze stanem epidemii Covid-19, stanu czystości nieruchomości i mieszkań oraz uciążliwości powodowanych przez niewłaściwe użytkowanie lokali mieszkalnych, dokarmiania gołębi, wystąpienia awarii kanalizacji w budynkach wielorodzinnych, przechowywania zwłok i szczątków ludzkich..

Podsumowanie

1. Mieszkańcy Piotrkowa Trybunalskiego zaopatrywani są w wodę nadającą się do spożycia o jakości zgodnej z obowiązującymi przepisami.

2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej nie budził zastrzeżeń.

3. Mając na celu zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego korzystających z kąpieliska, w związku ze sklasyfikowaniem w sezonie letnim 2022 roku jakości wody w kąpielisku jako „niedostatecznej” zalecono organizatorowi /zarządcy obiektu przyjęcie poniższych zaleceń w kolejnym sezonie kąpielowym:

- nadzorować teren wokół kąpieliska wraz z dopływami wody do akwenu przy którym znajduje się kąpielisko, celem wykrywania nielegalnych zrzutów ścieków bądź innych zdarzeń mogących mieć wpływ na jakość wody w kąpielisku,
- zwiększenie częstotliwości badania wody w harmonogramie kontroli wewnętrznej podczas trwania sezonu kąpielowego oraz monitorowania wskaźników parametrycznych w akwenu przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

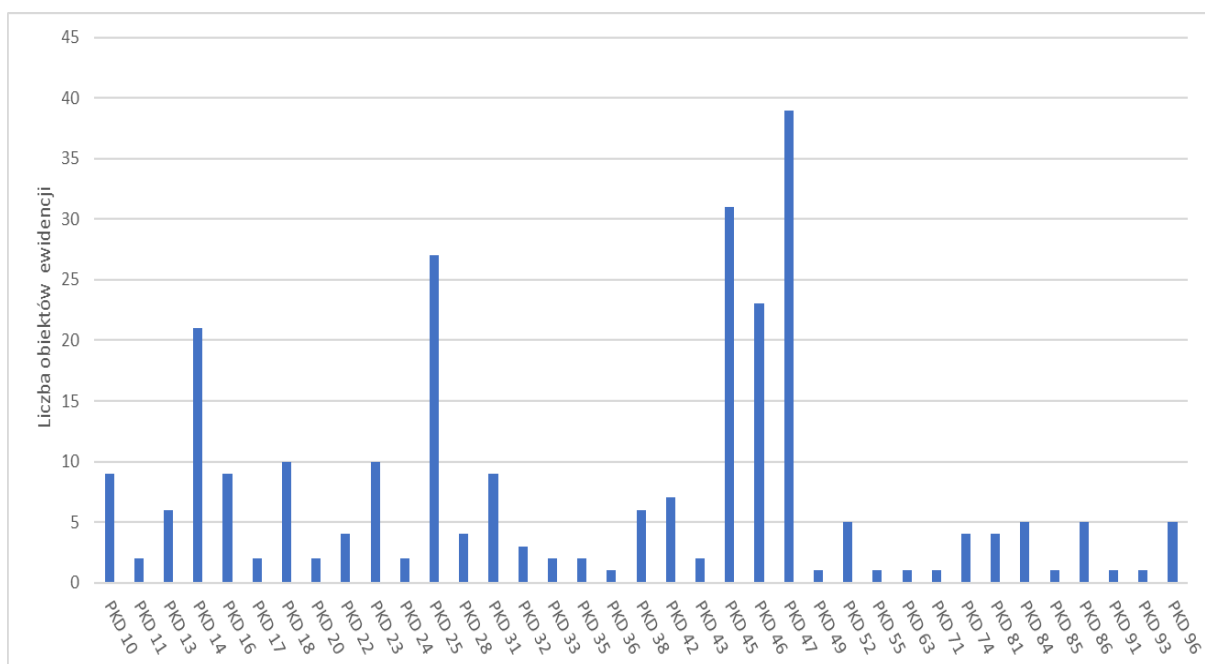

Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami sanitarno-higienicznymi środowiska pracy

W 2022 roku na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego nadzorem objętych było 270 zakładów pracy i podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, w których zatrudnionych było 11918 pracowników. Skontrolowano 129 obiektów (48% zewidencjonowanych obiektów), w których przeprowadzono 137 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w środowisku pracy obejmujące m.in.:

- posiadanie aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia/chemicznych i fizycznych/ występujących w środowisku pracy,
- prowadzenia rejestrów i kart badań czynników szkodliwych dla zdrowia,
- opracowania/uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego,
- informowania pracowników o istniejącym ryzyku, zagrożeniach na danym stanowisku pracy i zmniejszanie tych zagrożeń poprzez rozwiązania techniczne, organizacyjne oraz stosowanie środków ochrony zbiorowej i indywidualnej,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach przez podmioty stosujące i wprowadzające je do obrotu ,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- realizację obowiązków wynikających z ustawy o produktach kosmetycznych,
- realizację obowiązków przy wprowadzaniu do obrotu produktów biobójczych,
- realizację wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników chemicznych w tym o działaniu rakotwórczym, czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
- realizacji obowiązków nałożonych na pracodawcę zatrudniającego pracowników w warunkach narażenia na hałas i drgania mechaniczne.

Podmioty pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy wg klasyfikacji PKD.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono uchybienia w 14 zakładach pracy (co stanowi 11% skontrolowanych) wobec, których prowadzono postępowanie administracyjne. Wydano 14 decyzji zawierających nakazy dotyczące m. in.:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy,
- opracowania/uaktualnienia oceny ryzyka zawodowego,
- zaprowadzenia rejestru prac, których wykonanie powoduje konieczność pozostawiania w kontakcie z procesem technologicznym, w którym dochodzi do uwalniania czynników o działaniu rakotwórczym,
- zaprowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie procesu technologicznego, w którym dochodzi do uwalniania czynników o działaniu rakotwórczym,
- przesłania do WSSE w Łodzi informacji o czynnikach rakotwórczych występujących w środowisku pracy,
- zaprzestania udostępniania na rynku i wycofania z obrotu mieszanin chemicznych (w tym produktów biobójczych)
- zapewnienia zaplecza higieniczno- sanitarnego zgodnego z wymogami.

Liczba podmiotów, w których stwierdzono nieprawidłowości w stosunku do liczby skontrolowanych ogółem.

W 2022 roku stwierdzono, że w warunkach przekroczonych norm higienicznych dotyczących hałasu zatrudnionych było 62 pracowników w 4 zakładach, co stanowi 0,5% wszystkich zatrudnionych. Na podstawie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przekroczeń wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników chemicznych i pyłowych oraz natężeń dla pozostałych czynników fizycznych występujących w środowisku pracy. Pracodawcy ograniczają narażenie pracowników na hałas ponadnormatywny poprzez zapewnienie indywidualnych ochron słuchu oraz zmiany organizacyjno – techniczne na stanowiskach pracy. Pracownicy zatrudnieni w narażeniu na hałas w zakresie badań profilaktycznych wykonują badania audiometryczne celem wczesnego wykrycia uszkodzenia narządu słuchu i podjęcia działań w zakresie ochrony zdrowia.

W 2022 roku w ramach prowadzonego w latach 2021 – 2022 wzmoczonego nadzoru nad warunkami pracy, oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych przeprowadzono 1 kontrolę, która nie wykazała uchybień.

- **Nadzór sanitarny w zakresie narażenia pracowników na czynniki rakotwórcze i mutagenne.**

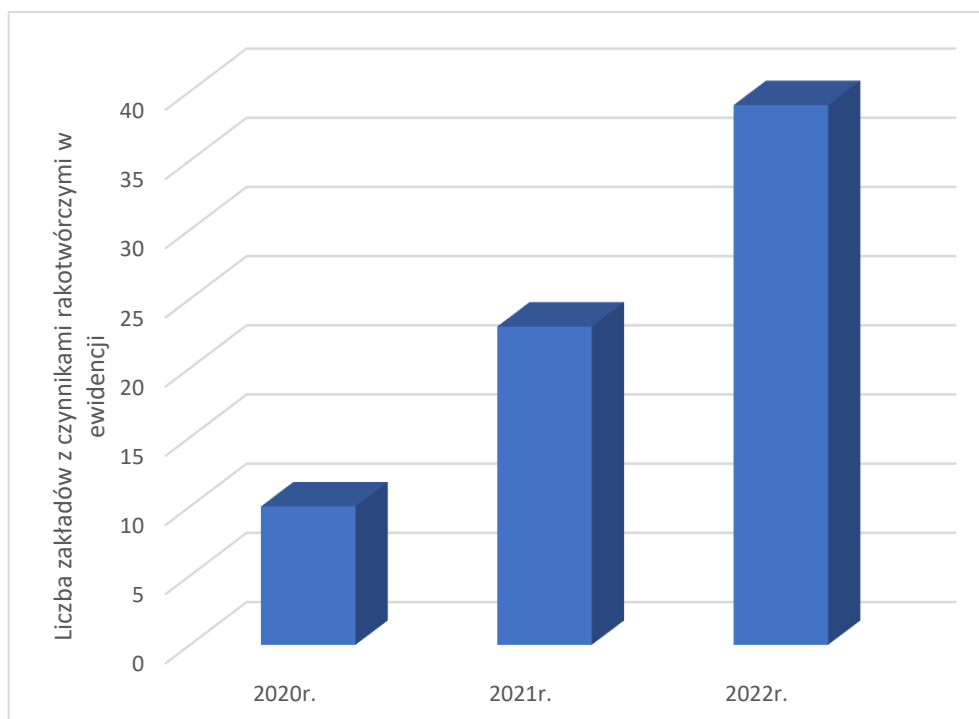
W roku 2022 zarejestrowanych było 39 zakładów, w których pracownicy narażeni byli na kontakt z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym bądź mutagennym. W roku sprawozdawczym skontrolowano 23 zakłady pracy, przeprowadzono 23 kontrole i 3 kontrole sprawdzające wykonanie zaleceń ujętych w wydanych 6 decyzjach administracyjnych.

Stwierdzone uchybienia w skontrolowanych zakładach dotyczyły m.in.:

- braku przekazania do PWIS w Łodzi informacji o czynnikach rakotwórczych,
- braku rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawiania pracowników w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym,
- braku rejestru pracowników narażonych na działanie mieszanin sklasyfikowanych jako rakotwórcze,
- braku aktualnych wyników pomiarów czynników rakotwórczych lub mutagennych.

W związku z włączeniem do wykazu procesów technologicznych, w których dochodzi do uwalniania substancji chemicznych, ich mieszanin lub czynników o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 197) prac związanych z narażeniem na pyły drewna oraz prac związanych z narażeniem na krzemionkę krystaliczną - frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy, znacznie wzrosła liczba zarejestrowanych zakładów objętych nadzorem w tym zakresie.

Liczba zakładów pracy, w których pracownicy narażeni byli na kontakt z substancjami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym bądź mutagennym na przestrzeni lat 2020 – 2022.

- **Nadzór sanitarny w zakresie narażenia pracowników na czynniki biologiczne.**

W roku 2022 nadzorem sanitarnym objętych było 54 zakładów pracy, w których pracownicy zatrudnieni byli w narażeniu na czynniki biologiczne grupy 2 i 3 (nie występuje

grupa 4). W roku sprawozdawczym skontrolowano 13 zakładów pracy, które zatrudniały 1453 pracowników pozostających w kontakcie z czynnikami biologicznymi gr. 2 i 3, przeprowadzono 13 kontroli, nie stwierdzono uchybień.

• **Nadzór sanitarny w zakresie stosowania, wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.**

Obszar kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu mieszaniny chemiczne oraz w zakładach pracy stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny obejmował przestrzeganie przepisów rozporządzenia REACH i CLP odnośnie obowiązku rejestracyjnego substancji/mieszaniny, prawidłowej klasyfikacji substancji/mieszaniny pod kątem zagrożeń fizycznych, toksycznych dla człowieka i środowiska wodnego, prawidłowego oznakowania, konfekcjonowania, przekazywania informacji o zagrożeniach w łańcuchu dostaw (poprzez karty charakterystyki substancji i mieszaniny niebezpiecznej), szkoleń z zakresu BHP przy pracach z chemikaliami, wyposażenia w środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, odzieży roboczej, oceny ryzyka zawodowego, badań lekarskich profilaktycznych oraz badań środowiska pracy. W 2022 roku zostało przeprowadzonych 67 kontroli w podmiotach wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach i/lub wyrobach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny. Na podstawie przeprowadzonych kontroli ustalono, że pracodawcy posiadają aktualne spisy i karty charakterystyki stosowanych i wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, informują pracowników o zagrożeniach wynikających z ich stosowania, zapewniają w tym zakresie zarówno zbiorowe jak i indywidualne środki ochrony.

W ramach interwencji w związku z informacjami przekazanymi przez jednostkę nadrzędną o wprowadzaniu do obrotu na terenie RP mieszaniny chemicznej zawierającej przekroczoną dopuszczalną zawartość metanolu, przeprowadzono 47 kontroli w punktach sprzedaży na terenie miasta Piotrków Trybunalski, stwierdzono sprzedaż w jednym przypadku, wydano decyzję z nakazem wycofania z obrotu, co zostało wykonane.

• **Nadzór sanitarny w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania produktów biobójczych.**

Nadzór nad produktami biobójczymi dotyczył kontroli w zakresie sprawdzenia aktualności pozwolenia na obrót produktów biobójczych, zgodności danych z pozwoleniem, oceny substancji czynnej, oznakowania opakowania, prawidłowego opracowania kart charakterystyki, stosowania środków ostrożności związanych z magazynowaniem i stosowaniem produktów biobójczych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 33 kontrole, w tym 1 kontrolę dotyczącą podmiotu będącego w łańcuchu dostaw producentem i jednocześnie wprowadzającym do obrotu produkty biobójcze oraz 8 kontroli podczas których realizowany był wspólnotowy projekt BPR-EN-FORCE-2 (BEF-2). W toku czynności kontrolnych w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości polegające na wprowadzaniu do obrotu produktów biobójczych bez aktualnego pozwolenia na obrót, wydano decyzje administracyjne nakazujące zaprzestania udostępniania na rynku kwestionowanych produktów, które zostały wykonane.

• **Nadzór sanitarny w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3**

W zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i kat. 3 przeprowadzono 1 kontrolę w podmiocie wprowadzającym do obrotu aceton oraz 5 kontroli w podmiotach stosujących prekursory narkotykowe powyższych kategorii. Wyniki kontroli nie wykazały uchybień.

- **Postępowania administracyjne w zakresie chorób zawodowych.**

Liczba zgłoszeń podejrzeń choroby zawodowej w 2022 roku – 9.

Liczba wydanych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej w 2022 roku – 5.

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej wydane w 2022 roku dotyczyły następujących jednostek chorobowych:

- obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz (poz. 21 wykazu chorób zawodowych) – 4 decyzje;
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – Covid-19 (poz. 26 wykazu chorób zawodowych) – 1 decyzja.

Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w 2022 roku – 4.

- **Nadzór nad środkami zastępczymi.**

W 2022 roku zgłoszono 4 przypadki zatrució środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, które zostały zarejestrowane w systemie ogólnopolskim SMIOD. Na terenie miasta Piotrków Trybunalski w 2022 roku nie stwierdzono punktów sprzedaży wprowadzających do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

- **Nadzór nad warunkami pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest**

W związku z realizacją przez samorządy rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” i prowadzonego nadzoru nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, przeprowadzono 1 kontrolę podmiotu zajmującego się usuwaniem/zabezpieczaniem/transportem wyrobów zawierających azbest, posiadającego siedzibę na terenie miasta Piotrków Trybunalski, uchybień nie stwierdzono.

- **Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy**

- Państwowa Inspekcja Pracy - wymiana informacji w zakresie chorób zawodowych, zgłoszonych interwencji dot. warunków pracy.
- Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Łodzi i Instytut Medycyny Pracy w Łodzi: współpraca w sprawach chorób zawodowych tj. opracowywanie i przekazywanie danych dot. oceny narażenia zawodowego pracowników.

- **Promocja zdrowia**

- Współuczestnictwo w kampanii organizowanej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową” koordynowanej przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, której celem jest podniesienie poziomu wiedzy i świadomości na temat problemów mięśniowo-szkieletowych związanych z pracą tj. wpływu pracy przy komputerze, pracy siedzącej i pracy fizycznej na występowanie schorzeń mięśniowo-szkieletowych, ergonomii stanowisk pracy, profilaktyki schorzeń układu ruchu oraz rehabilitacji i powrotu do pracy po przebytych schorzeniach. Pracodawców zachęcano do odwiedzenia oficjalnej strony europejskiej kampanii: <http://www.healthy-workplaces.eu/p>
- W ramach działań edukacyjnych w 2022 roku podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach pracy kontynuowano działania w zakresie przekazywania informacji o zagrożeniach dla życia i zdrowia ludzi jakie niesie zażywanie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych poprzez przekazanie pracodawcom ulotek pt. „Dopalacze

to śmierć”, ulotek zawierających informację o zagrożeniach, z prośbą o zamieszczenie ich na tablicach ogłoszeń, monitorach ekranowych w zakładach oraz przekazanie tych informacji pracownikom podczas szkoleń bhp.

- Prowadzono działania kontrolne w ramach monitorowania przestrzegania przepisów z zakresu ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych w miejscu pracy, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Podsumowanie

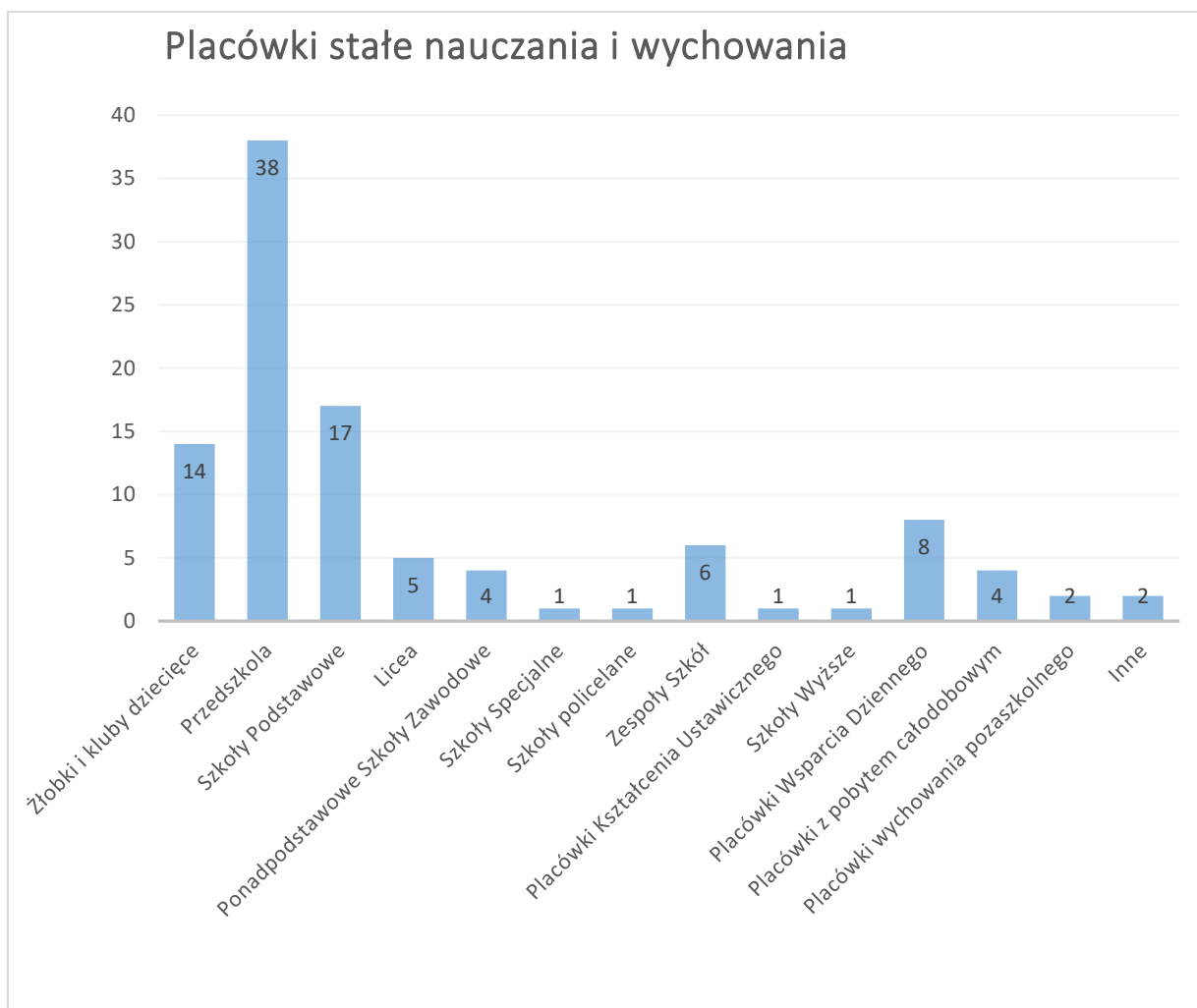
Na podstawie przeprowadzanych kontroli w 2022 roku stwierdza się, że w nadzorowanych zakładach pracy występują przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy tylko w odniesieniu do narażenia na hałas. W wyniku przeprowadzanych przez pracodawców działań naprawczych sukcesywnie uzyskuje się poprawę warunków pracy w zakresie ograniczenia narażenia pracowników na hałas o ile pozwalają na to możliwości techniczne przy danym procesie technologicznym. Warunki pracy ulegają znacznej poprawie, co potwierdza fakt, że w skontrolowanych w 2022 roku zakładach pracy nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm w zakresie narażenia pracowników na inne niż hałas czynniki fizyczne oraz występujące w środowisku pracy czynniki chemiczne i pyłowe. Nie stwierdzono również nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przez pracodawców przepisów dotyczących stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Choroby zawodowe stwierdzone w 2022 roku wystąpiły u byłych pracowników, zatrudnionych w warunkach narażenia na czynniki szkodliwe dla zdrowia (hałas) przez okres kilkudziesięciu lat oraz w warunkach narażenia na wirus SARS-CoV-2 w okresie epidemii Covid-19.

Sytuacja w zakresie nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania oraz higieny wypoczynku i rekreacji.

W 2022 roku na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego w zakresie kontroli przestrzegania przepisów, określających wymagania higieniczno-sanitarne w zakładach nauczania, wychowania, opieki i wypoczynku prowadzono nadzór nad 129 placówkami, w tym 104 placówkami stałymi i 25 zgłoszonymi turnusami wypoczynku letniego i zimowego. Skontrolowano 93 obiekty, w których przeprowadzono łącznie 117 kontroli, w tym:

- **100 kontroli** placówek stałych nauczania i wychowania tj. szkół, placówek oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych, opieki nad dziećmi do lat 3;
- **17 kontroli** turnusów zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.

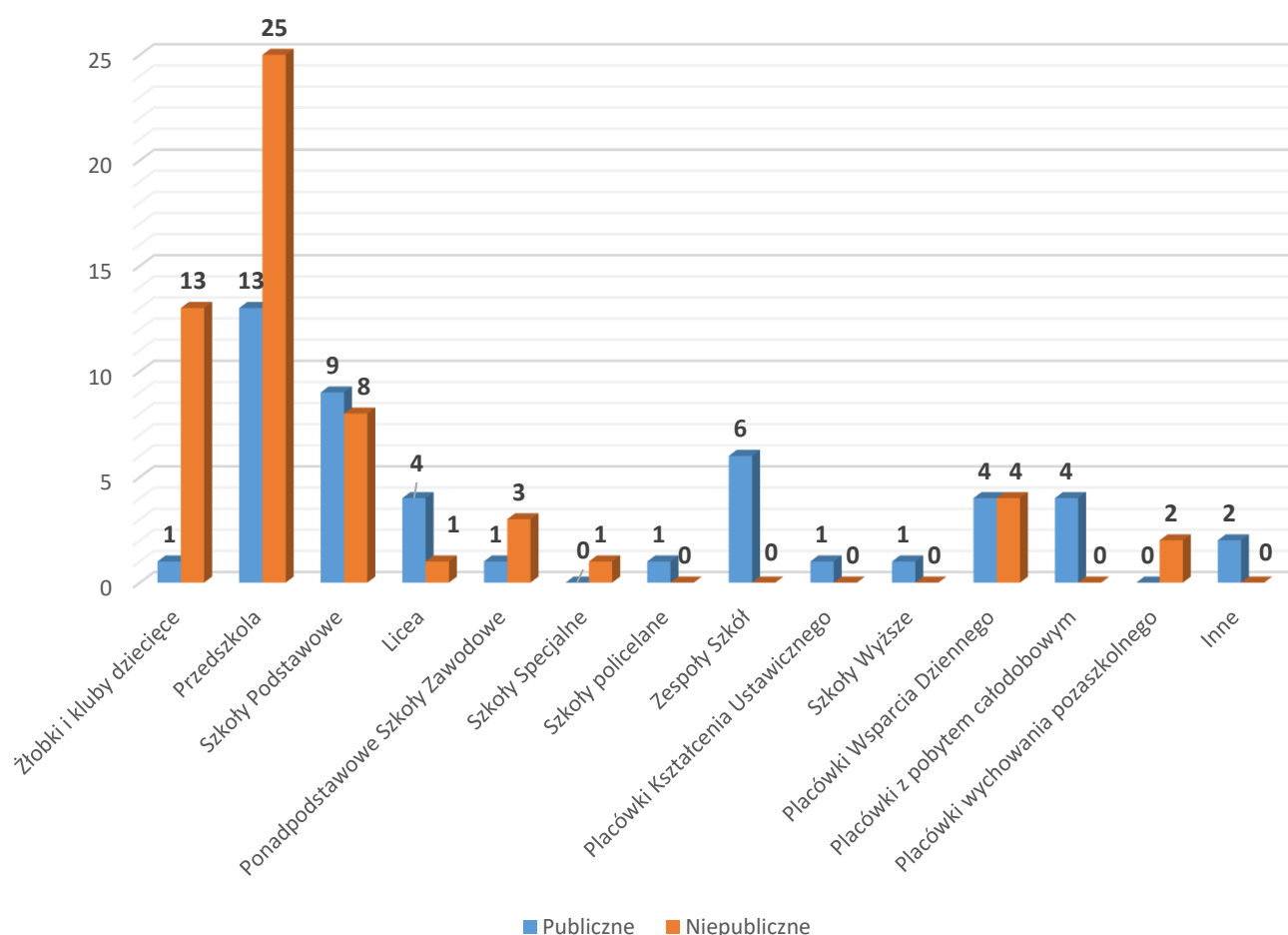

Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania obejmował m.in.

- ocenę stanu sanitarnego i higienicznego budynków i pomieszczeń żłobków i klubów dziecięcych, przedszkoli, szkół, ośrodków wypoczynku dzieci i młodzieży,
- ocenę higieny procesu nauczania m.in. dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, rozkładu zajęć lekcyjnych, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz rekreacji,
- ocenę zapewnienia uczniom profilaktycznej opieki zdrowotnej,
- ocenę form dożywiania uczniów.

W 2022 roku wydano 6 decyzji płatniczych na łączną kwotę 901,54 zł w związku z uchybieniami stwierdzonymi podczas kontroli oraz 5 decyzji merytorycznych, w tym 2 zmieniające termin realizacji obowiązków.

Placówki stałe nauczania i wychowania

W 2022 roku wydano również 3 decyzje na wniosek strony, stwierdzające zapewnienie właściwych warunków lokalowych w pomieszczeniach placówek opiekuńczych. Dokonano oceny w zakresie opracowanych i stosowanych procedur przeciwepidemicznych w okresie epidemii COVID-19, stosownie do wytycznych przeciwepidemicznych dla publicznych i niepublicznych placówek, jak również w odniesieniu do wytycznych dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży. Wydawane były opinie o zawieszeniu zajęć i zmianie trybu nauczania w szkołach i przedszkolach, rozpatrzono pozytywnie 57 wniosków dyrektorów placówek w tym zakresie. Przeprowadzono wywiady i oceniano sytuację epidemiologiczną w każdej ze zgłoszonych placówek, w której wystąpił pozytywny przypadek zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek opiekuńczo-wychowawczych – żłobki i kluby dziecięce.

W 2022 roku nadzorem objętych było 10 żłobków, w tym 1 publiczny, 9 niepublicznych oraz 4 kluby dziecięce niepubliczne. Skontrolowano 9 obiektów, przeprowadzając 13 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pobytu dzieci oraz otoczenia obiektów. Wszystkie skontrolowane żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w budynkach przystosowanych do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej. Placówki zapewniły właściwe warunki sanitarno-higieniczne, budynki utrzymane były w dobrym stanie technicznym. W 2022 roku na rzecz poprawy warunków pobytu wychowanków uzyskano poprawę w 3 żłobkach niepublicznych.

Stan sanitarno - higieniczny i techniczny placówek oświatowo-wychowawczych: - przedszkola i punkty przedszkolne.

W 2022 roku nadzorem objętych było 38 przedszkoli, w tym 13 publicznych. Skontrolowano 29 obiektów, przeprowadzając 31 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pobytu dzieci oraz otoczenia obiektów.

Nadzorem sanitarnym objęto także place zabaw na terenie przedszkoli, w szczególności pod względem zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniami odzwierzęcymi. Przed rozpoczęciem sezonu wiosennego oraz letniego przypominano o obowiązku wymiany piasku w piaskownicach oraz zapewnienia ochrony przed zanieczyszczeniami odpadami zwierzęcymi. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych placów zabaw nie budził zastrzeżeń.

Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą przedszkola publicznego z uwagi na stwierdzony zły stan higieniczno sanitarny oraz techniczny - nieprawidłowości dotyczyły pomieszczeń dla dzieci gr. trzylatków, wentylacji, zabezpieczenia grzejników CO.

Uzyskano częściową poprawę w 9 przedszkolach przeprowadzono: termomodernizację budynku i modernizację pomieszczeń, malowanie ścian, sufitów w pomieszczeniach dla dzieci, wymianę stolarki drzwiowej, punktów oświetlenia sztucznego, remonty bieżące i przywrócenie sprawności wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, zakup nowych mebli edukacyjnych, pomocy dydaktycznych.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek oświatowo-wychowawczych - szkoły.

W 2022 roku nadzorem sanitarnym na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego objętych było 35 szkół w tym:

- 17 szkół podstawowych, w tym 9 publicznych,
- 5 liceów ogólnokształcących, w tym 4 publiczne,
- 3 technika, w tym 1 publiczne,
- 1 szkoła branżowa niepubliczna;
- 6 zespołów szkół ponadpodstawowych publicznych,
- 1 szkoła podstawowa specjalna, niepubliczna,
- 1 szkoła policealna, publiczna,
- 1 szkoła wyższa, publiczna.

W 2022 roku skontrolowano 27 szkół, przeprowadzono łącznie 32 kontrole w zakresie oceny stanu sanitarnego pomieszczeń oraz terenu szkoły. W 4-ch placówkach prowadzone jest postępowanie administracyjne tj.

- w 1 szkole podstawowej stwierdzono zły stan techniczny, nieprawidłowości dotyczą ścian, sufitów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, zapewnienia standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, wentylacji realizacja zobowiązań decyzji PPIS do 31.10.2023 roku;
- w 1 liceum ogólnokształcącym stwierdzono zły stan higieniczno-sanitarny oraz techniczny, nieprawidłowości dotyczą pomieszczeń: sali gimnastycznej z zapleczem, szatni, higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt, wentylacji, realizacja zobowiązań decyzji PPIS do 15.08.2023 roku;
- w 1 zespole szkół ponadpodstawowych stwierdzono zły stan tylko higieniczno-sanitarny, nieprawidłowości dotyczą: ścian, sufitów w korytarzach, w jednej klatce schodowej, w małej sali gimnastycznej, podłóg w dwóch pomieszczeniach przebieralni przy dużej sali gimnastycznej, termin realizacji obowiązków decyzji do dnia 31.08.2023 roku
- w 1 zespole szkół ponadpodstawowych stwierdzono zły stan tylko techniczny, nieprawidłowości dotyczą podłogi w pomieszczeniu szatni szkolnej realizacja zobowiązań decyzji PPIS do 31.08.2023 roku;

W 2022 roku częściową poprawę uzyskano w 5 szkołach podstawowych – 1 publicznej i 4 niepublicznych, w 1 publicznym zespole szkół, w 1 szkole podstawowej specjalnej niepublicznej zostały zrealizowane zamierzenia inwestycyjne i terminowe zalecenia pokontrolne m.in. malowanie ścian, sufitów, podłóg i lamperii w ciągach komunikacyjnych, pomieszczeniach do nauki, wymiana stolarki drzwiowej, punktów oświetlenia sztucznego, remonty bieżące i przywrócenie sprawności wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, zakup nowych mebli edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych. Przygotowywano również pomieszczenia jadalni dla uczniów i rozdzielni posiłków dostarczanych cateringowo.

Placówki kształcenia ustawicznego

Nadzorem objęta była 1 placówka kształcenia ustawicznego Centrum Szkolenia Zawodowego w Piotrkowie Tryb. Kontrola placówki wykazała prawidłowy stan higieniczno-sanitarny, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szkoły wyższe

Nadzorem objęta była 1 szkoła wyższa prowadząca działalność w 2 obiektach dydaktycznych. Zajęcia prowadzone są w systemie stacjonarnym i niestacjonarnym. Stan higieniczno-sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Placówki z pobytem całodobowym

Nadzorem objęty był 1 dom studenta prowadzony przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach – FILIA w Piotrkowie Tryb. Warunki zakwaterowania ocenia się jako wystarczające. Standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych są właściwe. Stan higieniczno-sanitarny placówki nie budził zastrzeżeń.

Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy

Nadzorem objęty był 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, w skład którego wchodzi: Szkoła Podstawowa nr 1 Specjalna, Szkoła Podstawowa nr 17 Specjalna, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy oraz Grupy wychowawcze działające na zasadzie dawnego internatu, Zespoły rewalidacyjno – wychowawcze – zajęcia grupowe i indywidualne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka do momentu podjęcia nauki w szkole.

Stan higieniczno-sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń.

Dom Dziecka

W 2022 roku rozpoczęto remont generalny budynku wraz z przebudową w ramach realizacji inwestycji pn. „Podział istniejącego budynku Domu Dziecka na dwie części: budynek A i budynek B realizowanego w ramach przedsięwzięcia „Reorganizacja systemu pieczy zastępczej w Piotrkowie Trybunalskim”. Obecnie podopieczni DD na czas remontu zakwaterowani są w Centrum Idei Ku Demokracji w Piotrkowie Tryb. ul. Rycerska 3. Planowane zakończenie prac maj 2023 roku

Pogotowie Opiekuńcze

W 2022 roku uzyskano poprawę warunków pobytu wychowanków.

Stan higieniczno-sanitarny placówki nie budził zastrzeżeń.

Placówki wsparcia dziennego

W 2022 roku nadzorowano 8 placówek wsparcia dziennego. Kontrole przeprowadzono w 5 placówkach, nie stwierdzono uchybień, stan higieniczno-sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń.

Ogniska pracy pozaszkolnej

W 2022 roku pod nadzorem znajdowały się 2 ogniska pracy pozaszkolnej, w tym 1 publiczny - Państwowa Szkoła Muzyczna I-stopnia i 1 niepubliczny - Społeczne Ognisko Muzyczne.

Placówki inne

W 2022 roku pod nadzorem znajdowały się 2 Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Stan higieniczno-sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń.

Nadzór nad wypoczynkiem zimowym i letnim.

- wypoczynek zimowy

W czasie ferii zimowych na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego zorganizowano 9 turnusów zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania Skontrolowano 4 zorganizowane turnusy. Warunki pobytu były prawidłowe w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego, opieka medyczna zapewniona głównie doraźnie.

Warunki do utrzymania higieny osobistej /dostęp do zimnej i ciepłej wody użytkowej do mycia/ były prawidłowe. Kadra opiekuńcza posiadała dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych. Stan zdrowia uczestników: odnotowano 2 zachorowania, nie notowano urazów, wypadków i zatruc pokarmowych. Nie rejestrowano zaniedbań higieny osobistej uczestników. Formy wypoczynku miały urozmaicony program;

Przeprowadzono ocenę w zakresie opracowania i stosowania procedur przeciwepidemicznych w okresie epidemii COVID-19, stosownie do Wytycznych MEiN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2021/2022r, jak również realizację przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

- wypoczynek letni

W 2022 roku na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego do elektronicznej bazy wypoczynku Kuratorium Oświaty zgłoszono 16 turnusów letniego wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania. Skontrolowano 12 zorganizowanych turnusów.

Warunki pobytu były prawidłowe w zakresie stanu technicznego i sanitarno-higienicznego; Opieka medyczna była zapewniona doraźna. Stan zdrowia uczestników: nie notowano zachorowań, urazów, wypadków i zatruc pokarmowych, nie rejestrowano zaniedbań higieny osobistej uczestników. Kadra opiekuńcza posiadała dokumentację do celów sanitarno-epidemiologicznych. Formy wypoczynku w miejscu zamieszkania miały urozmaicony program uwzględniający zasady higieny.

Higiena procesu nauczania.

Warunki do utrzymania higieny osobistej:

Wszystkie szkoły są podłączone do sieci wodociągu publicznego i do kanalizacji centralnej. Bieżąca ciepła woda jest dostępna we wszystkich placówkach.

W okresie pandemii we wszystkich skontrolowanych szkołach opracowano wewnętrzne procedury dotyczące bezpiecznego funkcjonowania, zapewniono dostateczną ilość środków ochrony osobistej, higienicznych /mydło, ręczniki jednorazowego użytku, czystościowych i dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni/. Obowiązujące instrukcje dotyczące mycia i dezynfekcji rąk, zakładania i zdejmowania maseczek i rękawiczek były wywieszane w widocznych miejscach po użyciu gromadzone w wydzielonych, oznakowanych pojemnikach, prowadzono monitoring mycia i dezynfekcji pomieszczeń, wyposażenia i urządzeń terenowych na placach zabaw;

- Warunki do utrzymania higieny osobistej ulegają systematycznej poprawie;
- Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych nie są zachowane w 3 skontrolowanych szkołach podstawowych publicznych, w 4 liceach ogólnokształcących publicznych

oraz w 5 publicznych zespołach szkół ponadpodstawowych. Sytuacja jest spowodowana głównie barierami architektonicznymi, które uniemożliwiają rozbudowę pomieszczeń sanitarno-higienicznych bądź zaadaptowanie dodatkowych. Zapewniono prawidłowy dostęp do urządzeń sanitarnych w 1 szkole podstawowej niepublicznej.

Istnieje również problem korzystania z czynnych natrysków po zajęciach wychowania fizycznego spowodowany krótkim czasem trwania przerw międzylekcyjnych.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

- Brak warunków do realizacji występuje ogółem w 4 szkołach; 1 specjalnej niepublicznej, 2 liceach ogólnokształcącym, 1 technikum niepublicznym;
- Jest niewystarczająca w 8 skontrolowanych szkołach ogółem: w 5 szkołach podstawowych, 1 liceum ogólnokształcącym, 1 szkole policealnej publicznej i 1 zespole szkół ponadpodstawowych publicznym,
- warunki przestrzenne do realizacji WF ulegają sukcesywnej poprawie, istniejące bloki sportowe, boiska szkolne są poddawane pracom remontowym w celu poprawy bezpieczeństwa realizacji WF,
- Możliwość korzystania z obiektów sportowych na terenie miasta mają wszystkie placówki, niemniej o stopniu ich wykorzystywania decydują środki finansowe i organizacja zajęć, w dalszym ciągu zajęcia w 2 szkołach podstawowych odbywają się na korytarzach szkolnych,
- Korzystanie z infrastruktury poza placówką dotyczyły 11 skontrolowanych szkół ogółem.

Warunki pracy ucznia:

Przeprowadzono ocenę zapewnienia prawidłowych warunków higieny procesu nauczania, mikroklimatu pomieszczeń, wentylacji, oświetlenia, możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem i wietrzeniem pomieszczeń;

Dostosowanie mebli edukacyjnych do zasad ergonomii:

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieniczno-zdrowotnymi w placówkach nauczania i wychowania, dokonywana jest ocena stanowisk pracy uczniów/dzieci i właściwy dobór mebli dla zdrowia użytkowników. Szczególną uwagę zwracano na:

- dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu/dzieci z zachowaniem zasad ergonomii,
- odpowiednie zestawienie mebli,
- oznakowanie mebli numerem lub kolorem wielkości mebla zgodnym z PN,
- stan techniczny mebli oraz posiadanie certyfikatu wydanego przez jednostki certyfikujące wyroby,
- właściwe oświetlenie stanowiska pracy ucznia.

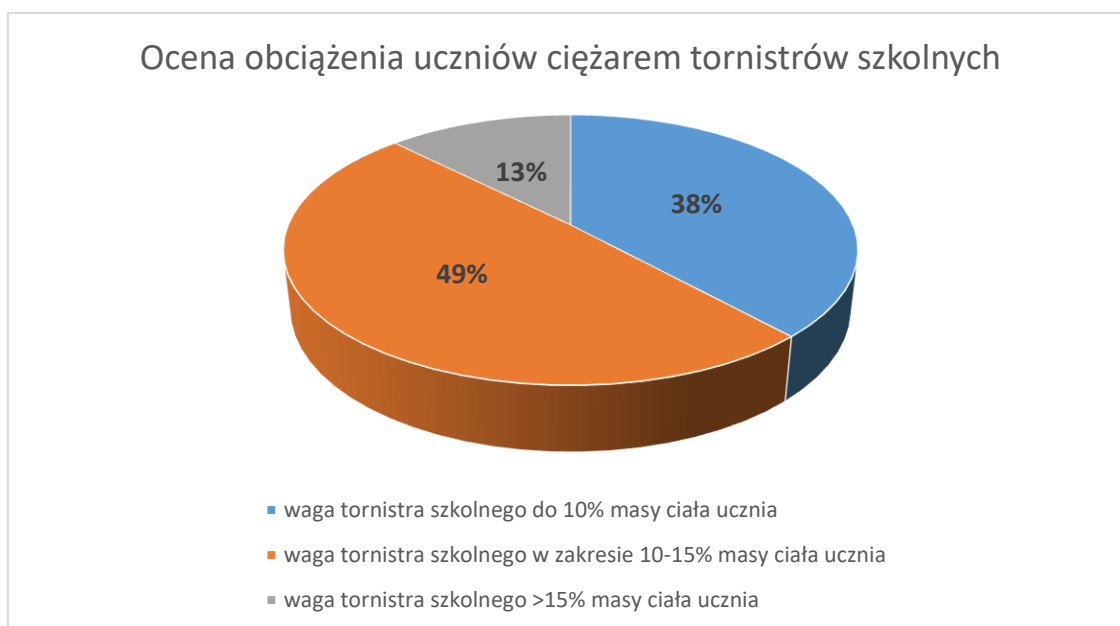
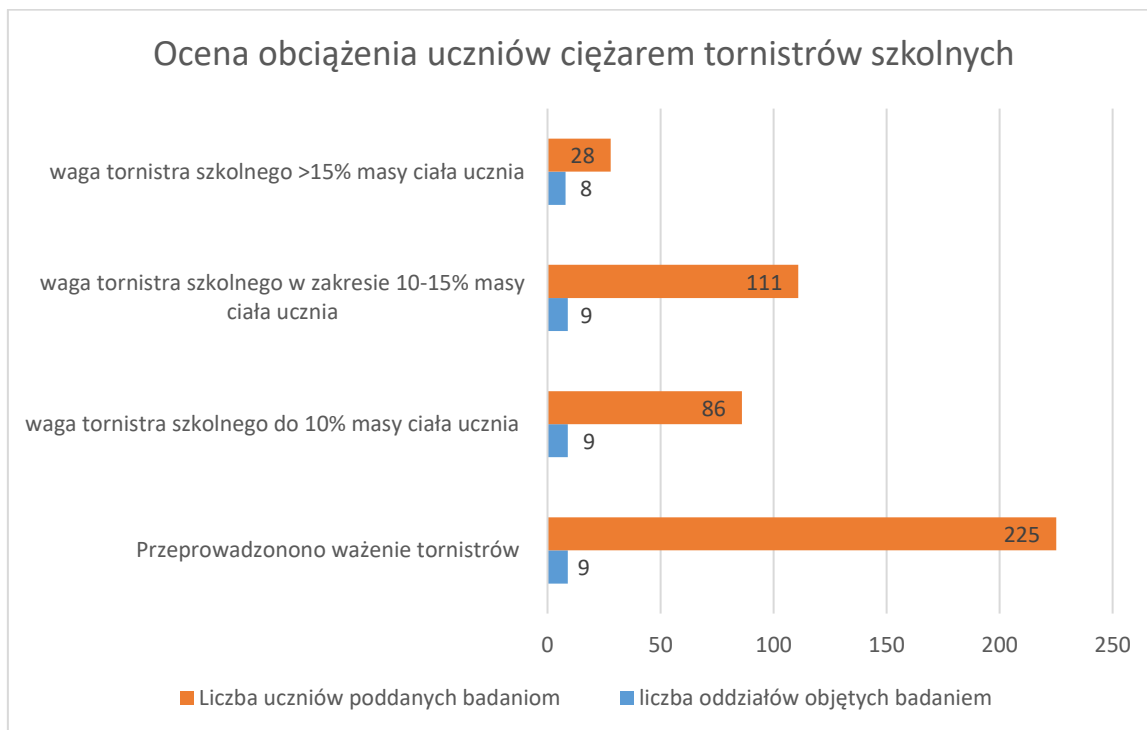
W 2022 roku dokonano oceny zestawienia mebli edukacyjnych i ich dostosowania do wzrostu dzieci i uczniów w 20 placówkach, w tym: 15 przedszkolach, 5 szkołach. Ogółem dokonano oceny 2592 stanowisk pracy dzieci i uczniów.

W ocenionych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących dostosowania mebli do zasad ergonomii.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów/plecaków szkolnych

– badaniem została objęta 1 placówka – szkoła podstawowa publiczna (9 oddziałów, 225 uczniów). Wagę tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia posiadało 86 uczniów, co stanowiło 38% badanych ogółem, w zakresie 10-15% masy ciała ucznia 111 uczniów /49%

badanych ogółem/ natomiast obciążenie wagą tornistra w zakresie >15% masy ciała ucznia 28 uczniów /13% badanych ogółem/.

Rozkład zajęć lekcyjnych:

Oceniono w 16 skontrolowanych szkołach, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieny procesu nauczania w 2 szkołach podstawowych publicznych, wydano zalecenia terminowe; nieprawidłowości dotyczyły głównie przekroczenia liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia o ponad 1 godzinę oraz pory rozpoczynania zajęć z różnicą powyżej 1 godziny;

Pięć szkół podstawowych publicznych i 1 zespół szkół ponadpodstawowych pracuje w systemie dwuzmianowym.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży:

Nie są zadowolające w 6 skontrolowanych szkołach z powodu zagęszczenia w tym: 2 szkołach podstawowych, 2 liceach ogólnokształcących i 2 zespołach szkół ponadpodstawowych.

Występują głównie tam gdzie są nienormatywne pomieszczenia do nauki, bądź ciągi rekreacyjno-komunikacyjne o małej powierzchni.

Miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN:

- organizacja była realizowana w różny sposób w 5 szkołach były zapewnione szafki indywidualne, w 19 szkołach zapewniono inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych,
- nie zapewniają miejsc 3 szkoły, w tym 1 LO, 2 zespoły szkół ponadpodstawowych.

Niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny w szkolnych pracowniach:

Posiada 8 skontrolowanych szkół, w tym 4 podstawowe, 2 LO, 1 technikum, 1 zespół szkół ponadpodstawowych–nieprawidłowości w zakresie stosowania i gospodarowania nie stwierdzono. Szkoły przechowywały oznakowane odczynniki w sposób prawidłowy, posiadały aktualne ich spisy i karty charakterystyk z którymi zapoznawano uczniów. W każdej pracowni znajdował się regulamin. Szkoły posiadające przeterminowane niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny sukcesywnie je utylizują.

Profilaktyczna opieka medyczna:

W 2022 roku na 26 skontrolowanych szkół własne gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej posiadało 18 szkół.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że gabinety spełniają wymagania higieniczno-sanitarne, tj. pomieszczenia wyposażone były w punkty poboru wody ciepłej i zimnej, ściany przy umywalkach wyłożone były materiałami gładkimi, nienasiąkliwymi, odpornymi na działanie środków myjąco-dezynfekcyjnych, a podłogi wykonane były z materiałów trwałych, zmywalnych.

W 8 skontrolowanych szkołach brak własnych gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej /w 4 szkołach podstawowych, 1 szkole podstawowej specjalnej, 1 liceum ogólnokształcącym, 1 technikum, 1 szkole policealnej/. Dla 1 szkoły podstawowej specjalnej profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniem jest świadczona poza terenem placówki.

Opieka pielęgniarska nad uczniami w szkołach realizowana jest głównie zadaniowo, w wielu szkołach nie jest zapewniona z uwagi na brak obsady pielęgniarskiej. Najtrudniejsza sytuacja jest w szkołach podstawowych opieka nadal realizowana jest w pomieszczeniach do nauki lub innych /gabinet logopedy, pedagoga lub pokój nauczycielski/.

Profilaktyka pedikulozy w szkołach nie jest prowadzona systematycznie. W przypadku zgłaszania zaważenia przez rodziców są podejmowane działania przez pielęgniarki, pedagogów szkolnych, wychowawców klas i dyrektorów szkół, w 13 szkołach przeprowadzono promocję edukacyjną w zakresie wszawicy /7 szkół podstawowych, 1 szkoła podstawowa specjalna, 2 licea ogólnokształcące, 3 zespoły szkół ponadpodstawowych/.

Interwencje

W 2022 roku zgłoszono 8 interwencji, które zostały rozpatrzone. Dotyczyły 4 szkół podstawowych, 3 przedszkoli, 1 liceum ogólnokształcącego. Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną.

Przedmiot interwencji :

- w 6 przypadkach interwencja dotyczyła wystąpienia problemu pedikulozy,
- w 1 placówce nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń – interwencje uznano za bezzasadną,
- w 1 placówce niezachowania temperatury zgodnej z obowiązującą normą w pomieszczeniu do nauki – interwencja niezasadna.

Podsumowanie

Zdecydowana większość placówek poddanych kontroli w 2022 roku, zapewniała dzieciom oraz uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu i nauki.

Żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w budynkach przystosowanych do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej. Warunki pobytu dzieci w przedszkolach oceniono jako dobre. Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do działalności oświatowo-wychowawczej.

W szkołach dokonywano wymiany wyposażenia i sprzętu, przeprowadzano remonty, a także dbano o poprawę warunków sanitarno-higienicznych oraz technicznych.

Jednak mimo prowadzonych działań warunki pobytu w zakładach nauczania i wychowania wymagają dalszej poprawy w zakresie:

- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego,
- stworzenia prawidłowej infrastruktury do realizacji wychowania fizycznego,
- higieny i ergonomii nauczania.

Nadzór sanitarno – zapobiegawczy

I. Do bardziej znaczących obiektów przekazanych do użytkowania na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego należały:

Budowa kotłowni gazowej obejmującej halę kotłów oraz część socjalną wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury technicznej na terenie Ciepłowni C-2 w Piotrkowie Trybunalskim przy ulicy Rolniczej 75.

Rozbudowa i przebudowa (modernizacja) Terminala Paliw w Piotrkowie Trybunalskim na terenie nieruchomości położonych przy ul. Przemysłowej 41-45.

Stacja paliw płynnych i LPG wraz z infrastrukturą w Piotrkowie Trybunalskim, ul. Rakowska 50.

Zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku magazynowego na budynek produkcyjny (budynek A), nadbudowa, przebudowa, rozbudowa budynku produkcyjno-usługowego z częścią magazynową (budynek B) w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Całej 2, 2A.

Budynek produkcyjno-magazynowy z częścią biurowo-socjalną sprzętu lekkoatletycznego wraz z montażem instalacji do powierzchniowej obróbki metali z zastosowaniem procesów elektrolitycznych oraz żywicznych wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury technicznej w Piotrkowie Trybunalskim ul. Życzliwa 11.

Budowa budynku handlowo-usługowego położonego na terenie nieruchomości przy ul. Słowackiego 134 w Piotrkowie Trybunalskim.

Pawilon sprzedaży samochodów użytkowych w Piotrkowie Trybunalskim przy ul. Wojska Polskiego 102.

Budowa i przebudowa obiektów i urządzeń transportu publicznego centrum przesiadkowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą na terenie nieruchomości przy ul. Grota-Roweckiego 1.

II etap budowy dróg w rejonie Jeziora Bugaj w ramach „Zagospodarowania terenu wokół Jeziora Bugaj w Piotrkowie Trybunalskim”.

Dwa budynki mieszkalne wielorodzinne „A”, „B” z garażami podziemnymi oraz budynku handlowo-usługowego „G” wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą towarzyszącą w Piotrkowie Trybunalskim u zbiegu ulic Energetyków i Kasztanowej.

Budynek mieszkalny wielorodzinny „B” z garażami podziemnymi i niezbędną infrastrukturą techniczną w Piotrkowie Tryb. ul. Belzacka 21.

W okresie 2021/2022 na nadzorowanym terenie prowadzono postępowania administracyjne w zakresie:

- uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – 4/3 uzgodnień,
- opiniowania projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 12/3 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – wydano 6/10 opinie, a w 1/5 przypadkach opinie co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wydania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 2/0 opinie,

Dokonano 2/1 uzgodnień dokumentacji projektowej, żadne z nich nie dotyczyło spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych – wydano 17/20 stanowisk.

Wydano 0/1 decyzję administracyjną o warunkach lokalowo-sanitarnych żłobka.

Wydano następujące opinie o warunkach lokalowych:

- 1/4 przedszkoli,
- 0/1 placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 5/4 niepublicznych szkół.

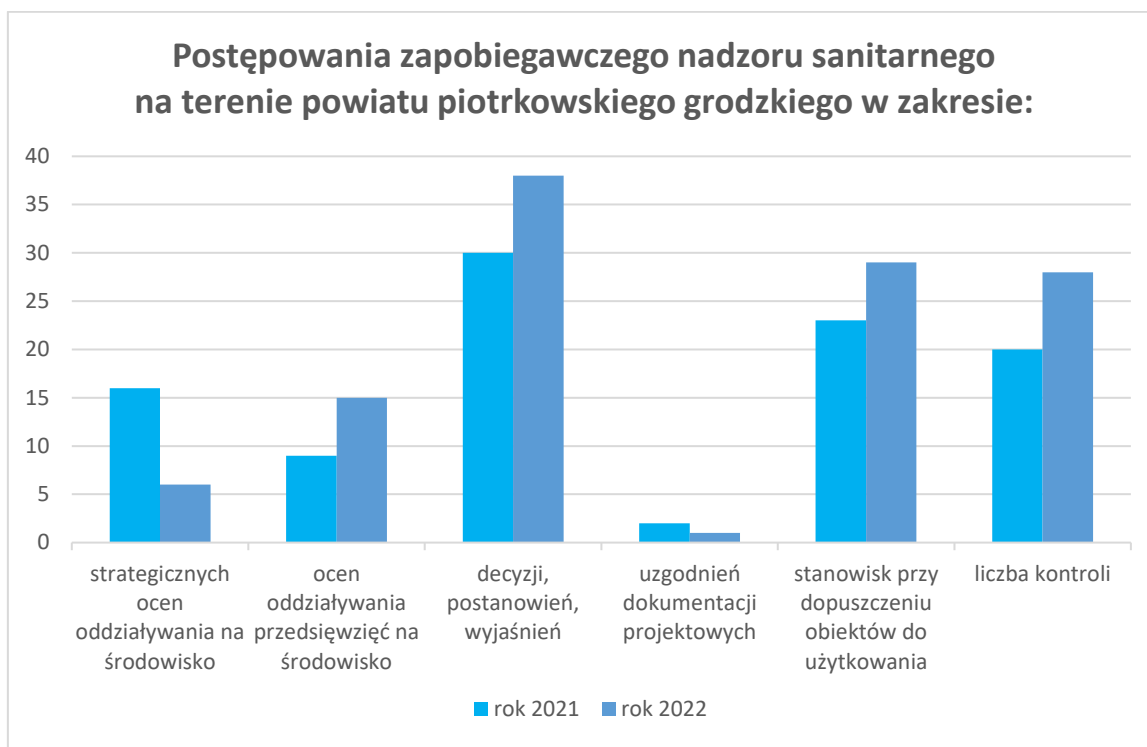
Wydano 0/0 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania.

Brano udział w 20/28 kontrolach obiektów budowlanych.

Wydano 21/29 decyzji płatniczych za dokonywane czynności kontrolne i uzgodnienia dokumentacji projektowych.

Ponadto w 9/9 przypadkach wystosowano pisma w sprawach różnych.

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

W zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w 2022 roku w mieście Piotrków Trybunalski wdrożono do realizacji i koordynowano programy edukacyjne i prowadzono działania profilaktyczne dla dzieci, młodzieży, dorosłych, z których najważniejsze to:

1. **„Trzymaj Formę!”** – celem programu było zwiększenie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży oraz wprowadzenie nawyku prawidłowego odżywiania dostosowanego do zapotrzebowania młodego organizmu. Program skierowany był do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych. Do programu z terenu miasta zgłosiło się 9 szkół. Programem objęto 1685 uczniów i 586 rodziców. Przeprowadzono 5 wizytacji w szkołach realizujących program.
2. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** - celem programu jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez stosowanie zbilansowanej i urozmaiconej diety przy wykorzystaniu niskoprzetworzonej i ekologicznej żywności oraz przestrzeganie właściwych nawyków w zakresie higieny. Odbiorcami programu są dzieci przedszkolne w wieku 5-6 lat, ich rodzice i opiekunowie. Do programu przystąpiło 18 przedszkoli z terenu miasta. Programem objęto 531 przedszkolaków i 190 rodziców. Przeprowadzono 5 wizytacji programu.
3. **„Profilaktyka zakażeń HIV/AIDS** – celem programu było promowanie wśród młodzieży zachowań i postaw bezpiecznych w profilaktyce HIV/AIDS. Program skierowany był do uczniów VIII klas szkół podstawowych. W roku szkolnym 2021/2022 realizowało go 7 szkół podstawowych, w tym 589 uczniów i 361 rodziców. Przeprowadzono 4 wizytacje programu. Młodzież realizująca program brała udział w konkursie plastycznym na najlepszy plakat pt. „Młodzi o HIV i AIDS”. Na 4 zgłoszone placówki, 3 szkoły z terenu miasta znalazły się na liście laureatów konkursu. Patronat nad Konkursem objął Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, który ufundował nagrody dla laureatów. Wręczenie nagród nastąpiło w dniu 5 grudnia 2022 roku w Szkole Podstawowej nr 2 w Piotrkowie

Trybunalskim na uroczystych obchodach Światowego Dnia Walki z AIDS. Program uzyskał wsparcie Krajowego Centrum ds. AIDS w Warszawie.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Jego celem było podniesienie świadomości całego społeczeństwa w zakresie skutków palenia tytoniu czynnego i biernego. W ramach POZNPT realizowano:

- **Program „Czyste powietrze wokół nas”**- celem był wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz uwrażliwienie dzieci na szkodliwość dymu tytoniowego i zwiększenie ich umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy dorośli przy nich palą tytoń. Adresatami programu były dzieci 5 i 6 letnie oraz ich rodzice. W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 687 dzieci oraz 251 rodziców z 20 placówek nauczania i wychowania. Zwizytowano 13 przedszkoli z terenu miasta Piotrkowa Tryb.

- **„Bieg po zdrowie”** - głównym celem programu było zwiększanie wiedzy i umiejętności uczniów z zakresu zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Treści programu są źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu. Adresatami programu byli uczniowie klas IV szkół podstawowych i ich rodzice. W roku szkolnym 2021/2022 do programu przystąpiło 6 szkół z terenu miasta. Wizytację programu przeprowadzono w 5 placówkach. W zajęciach, które składają się na program uczestniczyło 292 uczniów. O programie poinformowano 184 rodziców, którzy włączyli się do realizacji poprzez nadzór nad swoimi dziećmi w tematyce programu.

- Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu i Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Działania dotyczące obchodów **Światowego Dnia bez Tytoniu** w 2022 roku obejmowały przygotowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych oraz udostępnienie ich na stronie internetowej PSSE w Piotrkowie Tryb. i na Facebooku. Zorganizowanie Punktu Konsultacyjnego w Miejskiej Bibliotece Publicznej – Mediatece w Piotrkowie Trybunalskim. W Punkcie przekazywano informacje dotyczące szkodliwości palenia tytoniu na organizm człowieka i sposobach walki z uzależnieniem, wykonywano pomiary tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz badano ciśnienie tętnicze u ludzi odwiedzających Punkt. Ponadto prowadzono dystrybucję tematycznych ulotek. W ramach akcji udzielono wywiadu dla Radia Strefa FM z zakresu obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu oraz wywiadu w programie radiowym "Z innej strony" na temat szkodliwości nałogu palenia tytoniu. W dniu 3 czerwca 2022 roku przekazano do WSSE w Łodzi sprawozdanie z obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu.

Kolejną akcją w ramach POZNPT były obchody **Światowego Dnia Rzucania Palenia**, które zaowocowały organizacją Punktu Konsultacyjnego w Bibliotece Miejskiej - Mediatece w dniu 17 listopada 2022 roku. Organizacja Punktu Konsultacyjnego obejmowała działania jak w akcji majowej. Ponadto Kierownik sekcji PZ i OZ udzieliła wywiadu dla Radia Strefa FM na temat szkodliwości palenia tytoniu i walki z nałogiem oraz wywiadu dla Telewizji lokalnej z zakresu działalności Inspekcji Sanitarnej dotyczącej profilaktyki uzależnienia od tytoniu. Informacje na temat Światowego Dnia Rzucania Palenia zamieszczono w mediach społecznościowych i przesłano do WSSE w Łodzi w formie sprawozdania.

5. Program edukacyjny „ARS – czyli jak dbać o miłość”

W 2021/2022 roku odbyła się IX edycja programu edukacyjnego „ARS – czyli jak dbać o miłość”, którego celem było obniżenie wśród uczniów tendencji do stosowania środków psychoaktywnych poprzez poprawę wiedzy dotyczącą ich wpływu na zdrowie. Adresatami programu byli uczniowie szkół ponadpodstawowych i ich rodzice. Do programu w roku szkolnym 2021/2022 przystąpiło 6 szkół ponadpodstawowych. W programie uczestniczyło 743 uczniów. Wizytacje przeprowadzono w 3 szkołach.

6. Wojewódzka Kampania Edukacyjna „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”

Kampania skierowana była do uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych. Jej celem było obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę rówieśniczą.

W roku szkolnym 2021/2022 Kampanię realizowało 10 szkół podstawowych z terenu miasta. Objęto nią 1680 uczniów i 695 rodziców. Przeprowadzono 5 wizytacji. Każda ze szkół otrzymała pomoce dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć z uczniami i rodzicami.

7. Program edukacyjny „Podstępne WZW”

Program jest skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Ma na celu podniesienie wiedzy z zakresu profilaktyki HBV i HCV. W mieście program realizowało 5 szkół, uczestniczyło w nim 523 uczniów i 185 rodziców. Przeprowadzono 3 wizytacje programu.

8. Program edukacyjny „Znamie! Znam Je?”

Celem programu była popularyzacja wiedzy z zakresu profilaktyki i czynników ryzyka czerniaka. Program obejmował swym zasięgiem 6 szkół ponadpodstawowych. W tegorocznej edycji wzięło udział 1089 uczniów z klas I – IV i 498 rodziców. Program zwizytowano w 3 szkołach.

9. Ogólnopolski program edukacyjny „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”.

W 2022 roku przeprowadzono realizację programu edukacyjnego „Wybierz Życie. Pierwszy Krok”. Program został skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, zarówno do dziewcząt jak i do chłopców oraz rodziców. Celem programu było zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w powstawaniu nowotworu. Do programu na terenie miasta Piotrkowa Tryb. przystąpiło 5 szkół ponadpodstawowych, wzięło w nim udział 450 uczniów i 120 rodziców. Przeprowadzono 3 wizytacje programu.

Podejmowano również działania nieprogramowe. Należą do nich:

„Akcja Zima 2022” i „Akcja Lato 2022”

Nawiązano współpracę z kierownictwem placówek wypoczynku zimowego i letniego. Przekazano materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki chorób zakaźnych i bezpiecznego wypoczynku, do wykorzystania na zajęciach z dziećmi i młodzieżą. W przypadku ferii zimowych na terenie miasta przekazano materiały informacyjno-edukacyjne do dwóch organizatorów wypoczynku zimowego oraz przeprowadzono 5 pogadanek z zakresu bezpiecznych ferii zimowych z 84 uczestnikami. Ponadto przeprowadzono jedno spotkanie informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki stosowania nowych środków zastępczych – dopalaczy dla 14 uczestników. W przypadku „Akcji Lato 2022” oprócz przekazanych materiałów informacyjno-edukacyjnych przeprowadzono 14 pogadanek dotyczących bezpiecznego wypoczynku letniego, w których uczestniczyło 300 dzieci. W trakcie spotkań z dziećmi i młodzieżą prowadzono również pogadanki poświęcone tematyce epidemii COVID-19, drogom przenoszenia się koronawirusa SARS-CoV-2 oraz roli szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych.

Informacje dotyczące wszystkich działań związane z bezpiecznym wypoczynkiem zimowym i letnim zamieszczono nas stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Piotrkowie Trybunalskim i Facebooku.

Podsumowanie działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w liczbach w roku 2022

W 2022 roku pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Piotrkowie Trybunalskim, w ramach sprawowanego nadzoru, przeprowadzili **3 096** kontroli sanitarnych i wizytacji.

Lp.	Zagadnienie	Liczba kontroli/ wizytacji
1	Epidemiologia	199
2	Bezpieczeństwo żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	1 750
3	Higiena komunalna	501
4	Higiena pracy	226
5	Higiena dzieci i młodzieży	280
6	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	62
7	Oświata zdrowotna	78
	Ogółem	3 096

W związku ze sprawowanym nadzorem wydano **375** decyzji administracyjnych merytorycznych oraz **615** decyzji płatniczych.

W postępowaniu represyjnym stosowano karanie mandatowe. Ukarano mandatami **68** osób na kwotę **20 200 zł**. Nałożono **2** grzywny na kwotę w wysokości **2 436,00 zł**.

W ramach postępowania egzekucyjnego wydano **60** tytułów wykonawczych celem przymuszenia do wykonania obowiązku.

Tabela poniżej ilustruje działalność w tym zakresie, w poszczególnych zagadnieniach:

Lp.	Zagadnienie	Decyzje		Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Nałożone mandaty karne
		Merytoryczne	Płatnicze			
1	Epidemiologia	3	3	43	59	0
2	Bezpieczeństwo żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	260	474	1	1	68
3	Higiena komunalna	60	31	41	0	0
4	Higiena pracy	38	27	11	0	0
5	Higiena dzieci i młodzieży	13	9	0	0	0
6	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	1	71	2	0	0
7	Ogółem	375	615	98	60	68